

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΛΓ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19—ΤΗΛ. 27.689 | 1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1956 | ΑΡΙΘ. 23

Ν' ΑΡΘΗ. ΑΜΕΣΩΣ ΤΟ ΑΤΟΠΟΝ

Ἐφθάσε προσφάτως ἕως τὰ γραφεῖα μας εὐλαβῆς διαμαρτυρία πολιτῶν, τῆς ὁποίας τὸ περιεχόμενον εἶναι ἄξιον, νομίζομεν, πολλῆς προσοχῆς. Διότι εἰς αὐτὴν κατοπτρίζεται πιστῶς, ἀφ' ἑνὸς μὲν μία ἐντελῶς ἀπαράδεκτος Κρατικὴ διανοητικότητα. Ἀφ' ἑτέρου δέ, ὅλη ἡ πατροπαράδοτος Θεοσέβεια, καὶ τὸ Ὁρθόδοξον Χριστιανικὸν βίωμα τοῦ λαοῦ μας.

*

Προέρχεται ἀπὸ τὴν Ζάκυνθον. Τὴν ὥραϊαν κοῖ μυροβόλον νῆσον τοῦ Ἴονίου, ἡ ὁποία, ὡς γνωστὸν, ἠτύχησε νὰ πληγῆ θανασίμως ὑπὸ τῶν σεισμῶν. Καὶ ἐν συνεχείᾳ, νὰ ὀλοκληρωθῆ ἢ καταστροφῆ τῆς ὑπὸ τοῦ πυρός, πὸν τὴν μετέβαλεν εἰς ἄμορφον σωρὸν καπνιζόντων ἐρειπίων.

*

Ἡ φοβερὰ τῆς δοκιμασία καὶ ἡ μεγάλη τῆς συμφορὰ συνεκίνησε βαθύτατα κάθε Ἑλληνικὴν ψυχὴν. Ἀλλὰ καὶ ὅλους τοὺς φιλανθρώπους τῆς Ὑψηλίου. Καὶ τὸ Κράτος, παρ' ὅλην τὴν οικονομικὴν του δυσπραγίαν καὶ ἀνεπάρκειαν, ἐκινήθη — κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν — δραστηρίως, καὶ ἀπεδύθη ἐγκαίρως εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς ἀνοικοδομήσεώς τῆς.

Συνετάχθησαν λοιπὸν σχεδιαγράμματα. Ἐπραγματοποιήθη ἀναδιαμόρφωσις γηπέδων καὶ ἀναδασμὸς γῆς. Ἐχορηγήθησαν χρηματικαὶ ἐπικουραὶ. «Καὶ τὸ χάσμα πᾶνοιξε ὁ σεισμός, εὐθὺς ἐγίόμισε ἀνθη», ὅπως ἐμελέδησεν τὸ ἀθάνατον τέκνον τῆς. Ἦρχισαν λοιπὸν νὰ οἰκοδομοῦνται μὲ πυρρετικὴν ὁρμὴν νέα οἰκήματα. Καὶ Διοικητήρια. Καὶ Ταχυδρομεῖα. Καὶ Μέγαρο Τραπεζιτικὰ διὰ τὰς ἐμπορικὰς συναλλαγὰς.

Καὶ μόνον Ἐκκλησίαι μέχρι τῆς στιγμῆς αὐτῆς δὲν ἀνηγέρθη καμμία, ἀπὸ τὰς ἐλαχίστας πὸν τελικῶς ἐνεκρίθη-

σαν! Καὶ ἡ Ζάκυνθος, ἀφοῦ ματαίως ὄλοι οἱ πνευματικοὶ καὶ κοινωνικοὶ τῆς παράγοντες ἐξελιάρησαν τοὺς πάντας, ἰκετεύει τώρα καὶ ζητεῖ ἀπεγνωσμένως, νὰ ὑψώσωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν φωνὴν μας. Διὰ νὰ τῆς ἐπιτρέψουν οἱ κωφεύοντες ἀρμόδιοι, νὰ συνεχίσῃ λατρεύουσα τὸν Θεὸν τῶν πατέρων τῆς, καὶ τὴν Χριστιανικὴν τῆς Ὁρθόδοξον παράδοσιν.

*

Ὑπερτριακόσiai ἦσαν αἱ Ἐκκλησίαι τῆς. Μικραὶ καὶ μεγάλα. Καὶ ὅλαι ἦσαν δημιουργήματα καὶ θεοφιλῆ κτίσματα καὶ ἀναθήματα πιστῶν. Εἰς πολλὰς δὲ ἀπὸ αὐτὰς εἶχεν ἐναποτεθῆ ἢ εὐγενεστέρα σφραγίς, καὶ εἶχεν ἐκδηλωθῆ ἢ ὑψηλοτέρα πιῆσις τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος. Καὶ ἦσαν περικαλλεῖς. Λαμπραὶ τὴν ἐμφάνισιν. Καὶ ἐξαιρετικὰ ἀληθῶς Βυζαντινὰ ἀρχιτεκτονήματα. Ἐσωτερικῶς δέ, Μουσεῖα τολμηρῶν ζωγραφικῶν ἐμπνεύσεων καὶ θαυμαστῆς Χριστιανικῆς Νεοελληνικῆς τέχνης. Καὶ κάτω ἀπὸ τοὺς τρισραγίους τῶν θόλους, ἐπὶ αἰῶνας μακρούς, ἐβαπτίζοντο, καὶ ἐνυμφεύοντο, καὶ ἐκηδεύοντο οἱ Ζακύνθιοι.

*

Καὶ τώρα; ὦ τώρα! Ἀπέμειναν οἱ δυστυχεῖς χωρὶς ναοὺς! Καὶ οἰοῦν ψυχικῶς, χωρὶς τὴν ἀγίαν τῶν θαλπωρῆν. Καὶ ἀποδύρονται τὴν συμφορὰν τῶν. Καὶ ἀποροῦν καὶ ἐξίστανται διὰ τὴν ἀκηδίαν τῶν ἀρμοδίων. Καὶ εἶναι ἀκατανόητος δι' αὐτοὺς ἡ ἀμβλύτης τῆς ἀντιλήψεώς των, καὶ ἡ ἀποκρουστικὴ τῶν κωφότης εἰς τὰς ἐκλιπαρήσεις των. Καὶ σκέπτονται — μοιραίως — ὅτι ἢ συμπεριφορὰ τῶν αὐτῆ κατ' οὐδὲν διαφέρει ἀπὸ τὴν κομμουνιστικὴν ἀντίληψιν τῆς ζωῆς. Ἀφοῦ, ὡς ἀποτέλεσμα ἔχει, νὰ συνηθίζον καὶ νὰ ἐξοικειοῦνται οἱ πολῖται εἰς τὴν ἀντίληψιν, ὅτι ὅλα εἶναι δυνατὸν νὰ βαδίζον, ὡς ἄριστα,

καὶ χωρὶς ναοῦς. Καὶ χωρὶς τὴν παρηγορίαν τῆς θείας λατρείας. Καὶ τοῦτο, εἰς μίαν ἐποχὴν, πού οἱ χώροι τῶν οἰκιῶν ὄλοεν στενοῦνται καὶ συμπύσσονται. Καὶ ἐξαφανίζονται βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον τὰ εἰκονοστάσια τῶν δωματίων, ὅπου ἠδύνατο κανεῖς ν' ἀποσυρθῇ καὶ νὰ προσευχηθῇ. Καὶ τὸ φοβερώτερον! Πληροφοροῦμεθα, ὅτι καὶ εἰς τὴν σεισμόπληκτον ἐπίσης Θήραν, παρατηρεῖται, ὅπως καὶ εἰς τὴν Ζάκυνθον, τὸ ἴδιον φαινόμενον!

*

Τοῦτο ὁμως δὲν εἶναι ἀνεκτόν. Καὶ ἡ περίπτωση αὐτῆ νοοτροπία ἐνίων ἀρμοδίων ἀντιμάχεται καὶ πρὸς τὸ καθῆκον τοῦ Κράτους ἀπέναντι τῆς Ἐκκλησίας, τῆς ὁποίας τὴν μεγίστην περιουσίαν κατὰ καιροὺς ἀπηλλοτριώσεν, οὕτως ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ ἐπικουρήσῃ σήμερον τοὺς πιστοὺς τῆς. Ἀλλὰ ἐπιπροσθέτως, ἀντιτίθεται βασικῶς καὶ πρὸς τὴν αἰωνόβιον Ἐθνικὴν μας παράδοσιν. Κτίσματα τῶν Πολιτειῶν ἦσαν οἱ Παρθενῶνες. Καὶ οἱ διάφοροι περικαλλεῖς ναοὶ τῆς πολιᾶς μας ἀρχαιότητος. Διότι, ὅπως λέγει ὁ Ξενοφῶν «Παρ' Ἑλλησι πρότιστον νομίζεται, Θεοὺς σέβειν». «Εὐσέβει πρὸς τοὺς Θεοὺς», εἶναι ἡ πρωτίστη ἐντολὴ τοῦ Ἰσοκράτους πρὸς Δημόνικον. «Ἀρχὴ ἀρίστη πάντων ὁ Θεός», λέγει ὁ Ἀριστοτέλης. Καὶ τὸ «ἀπὸ Θεοῦ ἀρχεσθαι», ἦτο ἀπαράβατος ἀρχὴ καὶ ἔθος τῆς Φυλῆς μας, εἰς πᾶσαν προσπάθειαν, καὶ εἰς πᾶν ἔργον!

*

Καὶ ἂν φυλλομετρήσωμεν σελίδα πρὸς σελίδα τὴν Ἱστορίαν μας, καὶ ἂν μελετήσωμεν, μὲ ἐμβροθῆ ἐπιστάσιαν, τὸν σχηματισμὸν καὶ τὴν ἀνιοῦσαν ἐξέλιξιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὡς δυνάμεως πολιτικῆς, καὶ πνευματικῆς, καὶ ἠθικῆς, πειθόμεθα ἀκραδάντως, ὅτι ἡ Θεοσέβεια ὑπῆρξεν ἡ κρητὶς καὶ τὸ ἀσάλευτον βᾶθρον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐδεμελιώθη ἡ προκοπὴ του καὶ τὸ μεγαλεῖόν του. Καὶ χάρις εἰς αὐτὴν ὑψώθη οὐρανογείτων. Καὶ ὑπερεκχειλίσας εἰς ζωτικώτατα καὶ ἀλκῆν, ἀπὸ τὰς ἀποικίας πού ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ Μαντείου τῶν Δελφῶν εἶχεν ἰδρῶσει, ἐπεξετάθη ἐκπολιτιστικῶς εἰς τοὺς ἄλλους λαοὺς, τοὺς ὁποίους ἠσθάνετο ὡς «βαρβάρους». Καὶ ἐγκατέστησεν παντοῦ τὸν Λόγον καὶ τὸ Κάλλος, ὡς ἠθικὰς ἀξίας τῆς ζωῆς.

Ἡ Θεοσέβεια καὶ ἡ θερμορῆγος Πίστις

πρὸς τὸν Χριστόν, ὑπῆρξεν ἡ ἐμπνέουσα καὶ ζωοποιὸς δύναμις τῆς Βυζαντινῆς μας Αυτοκρατορίας. Χάρις εἰς αὐτὴν ἐμεγαλοῦργησεν. Καὶ ὄχι μόνον, ἐπὶ μίαν χιλιετηρίδα, ἀπέβη ὁ ἀδαμάντινος πύργος, ἐπάνω εἰς τὸν ὁποῖον κατερράγησαν καὶ διελύθησαν εἰς ἀνεμόεντας ἀφροὺς τὰ κύματα τῆς βαρβαρότητος. Ἀλλὰ καὶ ὅταν ἔπεσεν, καὶ ἡ Ἑλλάς μας ἐκαλύφθη ἀσθενῆς καὶ ἀπροσπάτετος ἀπὸ τὴν νύκτα τῆς δουλείας, ἀπὸ τὴν Θεοσέβειαν, ὡς ἀπὸ πηγῆς σωτηρίου, ἤντησεν τὸ ζῶν ὕδωρ τῆς Ἐθνικῆς Πίστεως. Καὶ χάρις εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν μας, ὑφιστάμεθα σήμερον καὶ ὡς Φυλὴ καὶ ὡς Κράτος. Διότι, ὅπως ἐδίδαξεν ὁ Σωκράτης «Πολυχρονιώτατα τῶν ἀνθρωπίνων πόλεις καὶ Ἐθνη, τὰ Θεοσεβέστατά ἐστι».

*

Καὶ ἂν τοῦτο εἶναι τὸ δίδαγμα τῆς ἱστορίας, σήμερον ὑπὲρ πᾶσαν ἴσως ἄλλην ἐποχὴν ἔχομεν ἀνάγκην ζωῆς πίστεως, καὶ τῆς θείας λατρείας, διὰ νὰ ἐξέλθωμεν ἄτρωτοι ἀπὸ τὸ χάος καὶ τὴν πνευματικὴν βαρβαρότητα, πού ὄλοεν μᾶς κυκλῶνει.

Καὶ οἱ ἱεροὶ ναοί, εἶναι οἱ καθηγιασμένοι τόποι τῆς κοινῆς προσευχῆς, ὅπου λουόμεθα εἰς μίαν ἄχραντον πνευματικότητα, τόσον ἀπαραίτητον εἰς τὰς πεζὰς μας αὐτὰς ἡμέρας. Καὶ ὅπου διὰ τῆς τελετουργίας συνδεόμεθα μὲ τὸν ἄορατον Θεόν, καὶ μὲ τὰς παρελθούσας γενεάς, καὶ λαμβάνομεν τὴν εὐλογίαν τοῦ «τελείου δωρηματος». Καὶ ὄχι μόνον ἐνισχυόμεθα εἰς τὰς τραχύτητας καὶ τὰς πικρίας τοῦ βιοτικοῦ ἀγῶνος. Ἀλλὰ καὶ συνδεόμεθα περισσότερον διὰ τῆς κοινῆς λατρείας μὲ τοὺς συνανθρώπους μας. Καὶ ὀπλιζόμεθα μὲ ἀγωνιστικὴν διάθεσιν κατὰ πάσης παραλυτικῆς ἐπιρροῆς, ἡ ὁποία καταρπαινεὶ τὴν καθαρότητα τῆς Παραδόσεως.

*

Καὶ τὸ ν' ἀφήνωνται ἐπὶ πλέον οἱ ἀτυχεῖς Ζακύνθιοι, εἰς τὴν ἐποχὴν μας αὐτὴν, ἐποχὴν καθολικῆς θολίας καὶ συγχύσεως, χωρὶς ναοὺς καὶ χωρὶς τὴν ἀρρητον παρηγορίαν τῆς θείας λατρείας, ἀποτελεῖ, πιστεύομεν, ἀληθὲς ἐγκλημα. Ἀλλὰ καὶ ἰταμὴν παραθεώρησιν τῶν ἱερῶν καὶ τῶν οἰῶν μας. Ἡ ὁποία ὄχι μόνον πρέπει νὰ ἀρθῇ ἀμέσως. Ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπιβληθοῦν ἀστηραὶ κυρώσεις εἰς τοὺς πταίσαντας.

ΘΕΟΔ. Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΤΟ ΙΕΡΟΝ ΑΙΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

Β'.

Ἐν πρώτοις γίνεται λόγος ἐν τῇ ἐπιστολῇ τῆς Α.Α. τοῦ Πάπα Πίου τοῦ ΙΒ' περὶ ὑπαγωγῆς τῶν Ὁρθόδοξων Ἑλλήνων κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν καὶ διακυβέρνησιν τοῦ δῆθεν βικαρίου τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς ἐπισκόπου Ρώμης ἐν τῇ μιᾷ καὶ μόνῃ ρωμαϊκῇ μάνδρα! Προφανῶς πρόκειται περὶ στερεοτύπου ἐπαναλήψεως τοῦ παλαιοῦ ἀσυστάτου καὶ ἀνακριβοῦς ἰσχυρισμοῦ τῆς Ρώμης, ἢ ἀνακριβεία τοῦ ὁποίου εἶναι γνωστὴ εἰς τοὺς καὶ ἄκρω δακτύλῳ μόνον ἀφαμένους καὶ ὁπωσοῦν γνωρίζοντας τὴν ἱστορίαν καὶ τὸ πολίτευμα τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας καὶ μάλιστα τὴν πενταρχίαν τῶν Πατριαρχῶν αὐτῆς. Διότι οὐδέποτε ἡ Ἑλληνικὴ Ὁρθόδοξος Ἀνατολὴ ἀνεγνώρισε τοιοῦτον μοναρχικὸν πρωτεῖον ἐξουσίας καὶ τὰς περὶ βικαρίου τοῦ Χριστοῦ καὶ τὰς ἄλλας ἀξιώσεις τῶν ἐπισκόπων τῆς Ρώμης, ὅτε δὲ ὁ Πάπας Νικόλαος Α', ὑπερμεσοῦντος τοῦ Θ' αἰῶνος, ἐπειράθη νὰ ἐπιβάλῃ αὐτὰς ἐπὶ τῶν Ὁρθόδοξων Ἑλλήνων καὶ ὑποτάξῃ ὑφ' ἑαυτὸν τὴν Ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως, διὰ τῶν γνωστῶν ἀντικωνοικῶν ὑπερροῖν ἐπεμβάσεων του, ἀπεκρούσθη παρευθὺς καὶ κατεκρίθη μετὰ τῶν ἑτεροδοξίων του, προσκρούσας εἰς τὴν σφοδρὰν ἀντίδρασιν τῶν Ἑλλήνων, καὶ οὕτως ἐδημιούργησεν αὐτὸς καὶ ὄχι ὁ Φώτιος τὸ ὀλέθριον ἐκκλησιαστικὸν Σχίσμα μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως¹. Ἀλλὰ δὲν εἶναι τοῦ παρόντος ν' ἀσχοληθῶμεν διὰ πλείονων περὶ τὸ ἄγνωστον εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφήν καὶ τὴν γνησίαν Ἱερὰν Παράδοσιν παπικὸν πρωτεῖον ἐξουσίας, ὅπερ τόσα δεινὰ ἐπέσωρευσεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ἀπεργασάμενον αὐτὸ πρὸ πάντων, τὴν ἐκκλησιαστικὴν διαίρεσιν καὶ διαιωνίζον ἔκτοτε δυστυχῶς ταύτην.

Ἐπειτα ἡ παπικὴ ἐπιστολὴ ὀμιλεῖ περὶ «τῆς ἱερᾶς ἐπιθυμητῆς καὶ ἀναγκαίας ἐπιστροφῆς τῶν Ὁρθόδοξων Ἑλλήνων εἰς τοὺς κόλπους τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας», δηλ. τῆς Ρώμης! Ἀλλ' οἱ Ὁρθόδοξοι Ἕλληνες, χάριτι θεῆς, οὐδέποτε ἀπεσχίσθησαν καὶ ἀπεμακρύνθησαν ἀπὸ τῶν κόλπων τῆς «μῆδης, ἀγίας, καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας» τοῦ Χριστοῦ, ὥστε νὰ ἔχωσιν ἀνάγκην ἐπιστροφῆς εἰς αὐτήν, ἀλλ' ἀπεναντίας διετέλεσαν πάντοτε ἠνωμένοι καὶ πιστὰ τέκνα αὐτῆς διὰ μέσου τῶν αἰώνων, προσεγενεχόντες κατὰ τὴν ἰδρυσιν καὶ ὀργάνωσιν καὶ ἐξάπλωσιν αὐτῆς, ὡς καὶ κατὰ τὴν διατύπωσιν τῆς δογματικῆς διδασκαλίας καὶ τὴν καθόλου ἱστορικὴν ἀνάπτυξιν καὶ ζωὴν αὐτῆς, ἀνεκτιμήτους ὑπηρεσίας, ὅσας οὐδὲν ἄλλο Ἔθνος ἠδυνήθη νὰ προσφέρῃ, καθὼς ἡ ἀδέκαστος Ἱστορία μαρτυρεῖ. Ἀπεκρούσαμεν δὲ ἐπανειλημμένως ἀλλάχου² τὰς ἀδίκους κατηγορίας προκατεκλημμένων ἑτεροδόξων θεολόγων, ὅτι δῆθεν

κατὰ τὸν Θ' καὶ ΙΑ' αἰῶνα ἐπρόκειτο περὶ «σχίσματος ἑλληνικοῦ» ἢ «βυζαντινοῦ» ἢ «ἀνατολικοῦ» ἢ «τοῦ Φωτίου» ἢ «τοῦ Κηρουλαρίου», δείξαντες ὅτι ἀντιθέτως ἐπρόκειτο περὶ «σχίσματος λατινικοῦ» ἢ «δυτικοῦ» ἢ «ρωμαϊκοῦ» ἢ «παπικοῦ» ἢ «τοῦ Νικολάου» ἢ «τοῦ Οὐμβέρτου», ἢ «σχίσματος τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας», ἥτις, τοπικὴ οὐσα, ἀπέσχισεν ἑαυτὴν ἀπὸ τοῦ σώματος τῆς ἀρχαίας Καθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ, ἐν μόνον Πατριαρχεῖον ἀποτελοῦσα, «ἀπεσχίσθη τῆς τῶν ἑτέρων τεσσάρων ἁγίων Πατριαρχῶν πνευματικῆς κοινωνίας καὶ ἀπεσχονίσθη πρὸς ἑθὴν καὶ δόγματα τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν Ὁρθόδοξων ἀλλότρια», κατὰ τὸν Θεόδωρον Βαλσαμῶνα¹. Τὰ τέσσαρα λοιπὸν ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ Πατριαρχεῖα, τὰ συγκροτοῦντα τὴν Ὁρθόδοξον Καθολικὴν Ἐκκλησίαν, ἐξηκολούθησαν καὶ μετὰ τὸ ρωμαϊκὸν Σχίσμα ἀποτελοῦντα τὸν ἐναπομείναντα ἀέριον καὶ ἀμετάβλητον κορμὸν τῆς μιᾶς ἀδιαίρετου καὶ ἀληθοῦς Ἐκκλησίας καὶ συνεχίζοντα αὐτὴν ἀδιαιρέτως καὶ ἀναλλοιώτως μέχρι σήμερον, ἐνῶ τὸ Πατριαρχεῖον τῆς Ρώμης ἀπεσπίασθη δικὴν καταπεσόντος μεμονωμένου κλάδου ἀπὸ τοῦ κορμοῦ αὐτῆς, ἀλλοιωθὲν ἐν τισιν ἔνεκα τῶν ἑτεροδοξίων καὶ νεωτερισμῶν του μακρὰν τῆς Ὁρθοδοξίας, καὶ ἐπομένως εἶναι φανερόν, ὅτι αὐτὸ μόνον ἔχει ἀνάγκην ἐπιστροφῆς εἰς τοὺς κόλπους τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας».

Τέλος ἡ Α. Α. Πίος ΙΒ' ὑπόσχεται εἰς τοὺς Ὁρθόδοξους, ἂν ὑποταχθῶσιν ὑπὸ τὴν (κυριαρχίαν) του, «αὐξήσιν δυνάμεως καὶ δόξης!» Τὸ αὐτὸ εἶχε πράξει καὶ ὁ προκατόχος του Λέων ΙΓ' τῷ 1894, διὰ νὰ λάβῃ ἐκ μέρους τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τὴν ἀρμόζουσαν ἀπάντησιν, ὅτι εἰς «μᾶτην ἐπαγγέλλεται εὐημερίαν καὶ μεγαλεία, διότι, εὐδοκίᾳ τοῦ παναγαθοῦ Θεοῦ, κέκτηνται ἤδη ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ἀγαθὰ (οἱ Ὁρθόδοξοι), σταθερῶς ἐμμένοντες ἐν τῇ πατρῷᾳ Ὁρθοδοξίᾳ καὶ καυχώμενοι ἐπ' αὐτῇ ἐν Χριστῷ², ὅστις μόνος εἶναι ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα αὐτῶν, ὡς καὶ ἡ ἐφ' ἧ σεμνύνονται μεγαλύνσιμος Ὁρθοδοξία αὐτῶν, ἧς οὐδὲν ἀπολύτως ἀντάλλαγμα ἐν τῷ κόσμῳ εἶναι δυνατόν ποτε νὰ δεχθῶσιν. Εἶναι τῇ ἀληθείᾳ ἄκρως λυπηρόν, ὅτι Πάπαι παρασύρονται εἰς τοιαύτας προπαγανδιστικὰς ἐπαγγελίας ἀπ' εὐθείας πρὸς «τοὺς λαοὺς τῆς Ἀνατολῆς», τοιαῦτα μετερχόμενοι μέσα. Δὲν θὰ ἦτο ἄρα γε προτιμότερον καὶ ἐπωφελέστερον διὰ τὴν ἁγίαν ὑπόθεσιν τῆς ἐπανενώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, νὰ προσγειωθῶσι περισσότερον εἰς τὴν σύγχρονον πραγματικότητα οἱ ἐν τῷ Βατικανῷ συντάσσοντες καὶ ὑποβάλλοντες αὐτοῖς πρὸς ὑπογραφήν τοιαῦτα κείμενα καὶ νὰ γίνωσι ρεαλιστικώτεροι, τοῦλάχιστον ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν πρεσβυγενῆ Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν;

Ἡμεῖς ἀντιθέτως ἔχομεν τὴν ταπεινὴν γνώμην,

1. Πρβλ. *Ἱω. Καρμίρη*, Δύο Βυζαντινοὶ Ἱεράρχαι καὶ τὸ Σχίσμα τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, Ἀθήναι 1950, σ. 25 ἐξ.

2. Πρβλ. «Ἐκκλησιᾶν» 27 (1950) 136 ἐξ., «Ὁρθόδοξον» 29 (1954) 465 ἐξ., *J. Karmiris*, The Schism of the Roman Church, Athens 1950, σ. 25.

1. *Γ. Πάλλη* καὶ *Μ. Ποτλῆ*, Σύνταγμα τῶν θεῶν καὶ ἱερῶν Κανόνων, Ἀθήναι 1852, τ. Δ', σ. 460.

2. *Ἱω. Καρμίρη*, Τὰ Δογματικὰ καὶ Συμβολικὰ Μνημεῖα, τ. Β. σ. 943.

δτι είναι καιρός πλέον να καταπαύσωσιν αὐτοῖς ἐπαγγελίαι καὶ αὐτὰ ἐπιστροφῆς) τῶν Ὁρθόδοξων προσκλήσεις καὶ αὐτὰ ἄλλαι γνωσταὶ οὐνιτικαὶ καὶ λοιπαὶ προσηλυτιστικαὶ μέθοδοι καὶ ἐνέργειαι τοῦ Βατικανοῦ ὡς καὶ αὐτὰ προσπαθεῖται αὐτοῦ πρὸς βιαίαν ἐπιβολὴν τῆς ἐνώσεως διὰ πολιτικῶν καὶ διπλωματικῶν καὶ ἄλλων ἀθεμιτῶν ἢ ἀπατηλῶν μέσων, αὐτοῖς, δοκιμασθεῖσαι καὶ πρὸ καὶ μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐξακολουθητικῶς μέχρι σήμερον, δὲν ἴσχυσαν νὰ γεφυρώσωσιν, ἀλλ' ἀπεναντίας ἐπὶ τῆς ἐνώσεως καὶ διηύρυναν τὸ χωρίζον τὰς δύο ἀδελφὰς Ἐκκλησίας χάσμα. Ἄντ' αὐτῶν δὲ ἐπιβάλλεται, ὅπως ἀντιμετωπισθῆ ὑπερόπτης καὶ εὐκρινῶς ἐν ἀγάπῃ καὶ ταπεινοφροσύνῃ τὸ μέγα καὶ δύσλυτον ἐνωτικὸν πρόβλημα. Τοῦτο ὅμως θὰ ἀπαιτήσῃ ἀλλαγὴν μεθόδου καὶ βάσεως καὶ τοποθέτησιν τοῦ ὅλου ζητήματος τῆς ἐνώσεως ἐπὶ νέας βάσεις. Καὶ αὕτη δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι ἄλλη τις, εἰμὴ ἐκείνη, ἣν πρὸ ἐξήκονταετίας καθώρισε τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον διὰ τῆς εἰρημένης ἀπαντήσεώς του πρὸς τὸν Πάπαν Λέοντα ΙΓ', ἐν τῇ ὁποίᾳ ἔγραψε: «Πρὸς πραγματοποιήσιν τοῦ εὐσεβοῦς πόθου τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν πρώτιστα πάντων δέον, ἵνα ὀρισθῆ μία κοινὴ ἀρχὴ καὶ βᾶσις· τοιαύτη δὲ ἀσφαλῆς κοινὴ ἀρχὴ καὶ βᾶσις οὐδεμία ἄλλη δύναται νὰ εἶναι, ἢ ἡ διδασκαλία τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῶν ἐπτὰ ἁγίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων. Ἀνατρέχοντες λοιπὸν εἰς τὴν διδασκαλίαν ταύτην, κοινὴν οὖσαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως μέχρι τοῦ χωρισμοῦ, ὀφείλομεν ἐρευνῆσαι μετὰ εὐκρινοῦς πόθου τοῦ συνιδεῖν τὴν ἀλήθειαν, τί ἐπίστευε τότε σύσσωμος ἡ ἀνὰ τὴν Ἀνατολὴν καὶ Δύσιν μία, ἁγία, καθολικὴ καὶ ὀρθόδοξος ἀποστολικὴ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, καὶ κρατεῖν τοῦτο ἀκέραιον καὶ ἀναλλοίωτον. Πᾶν δ' ὅ,τι ἐν χρόνοις μεταγενεστέροις προσετέθη ἢ ἀφῆρη, καθῆκον ἔχει πᾶς τις ἱερὸν καὶ ἀπαραίτητον, ἐὰν εὐκρινῶς ζητῆ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ τὴν δόξαν τὴν ἑαυτοῦ, ἵνα ἐν πνεύματι εὐσεβείας ἐπανορθώσῃ τὸ τοιοῦτον, ἀναλογιζόμενος, ὅτι, ἐμμένων ἀλαζονικῶς ἐν τῇ διαστροφῇ τῆς ἀληθείας, βαρεῖαν ὑπέχει τὴν εὐθύνην ἐνώπιον τοῦ ἀδεκάστου βήματος τοῦ Χριστοῦ. Ταῦτα δὲ λέγοντες οὐδόλως ἐνοοῦμεν τὰς διαφορὰς, τὰς ἀφορώσας τὸ τυπικὸν τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν καὶ τὰ ἄσματα ἢ τὰ ἱερατικὰ ἄμφια καὶ τὰ παραπλήσια, ἅπερ καὶ ποικίλλοντα, ὡς καὶ τὸ πάλαι, ἤμιστα παραβλάπτουσι τὴν οὐσίαν καὶ τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως, ἀλλὰ τὰς οὐσιώδεις ἐκείνας διαφορὰς, τὰς ἀναγομένας εἰς τὰ θεοπαράδοτα τῆς πίστεως δόγματα καὶ τὸ θεοσύστατον κανονικὸν πολίτευμα τῆς τῶν Ἐκκλησιῶν διοικήσεως... Καὶ δὴ ἐπὶ τῷ ἱερῷ σκοπῷ τῆς ἐνώσεως, ἢ Ἀνατολικῆς Ὁρθόδοξης καὶ Καθολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἐστὶν ἐτοίμη ἀποδέξασθαι ὀλοφύχως, εἰ τυχὸν παρέφθαιεν ἢ μὴ κατέχοι, πᾶν ὅ,τι πρὸ τοῦ ἐνάτου αἰῶνος ὁμολογουν ὁμοφώνως ἢ τε Ἀνατολικῆ καὶ ἢ Δυτικῆ Ἐκκλησίας. Καὶ ἂν μὲν ἐν τῆς διδασκαλίας τῶν θείων Πατέρων καὶ τῶν θεοσυλλέκτων Οἰκουμενικῶν Συνόδων ἀποδείξωσιν οἱ Δυτικοί, ὅτι ἀνεγνώσκον ποτε πρὸ τοῦ ἐνάτου αἰῶνος τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως με-

τὰ τῆς προσθήκης ἢ κατὰ τὴν ἐσπερίαν ὀρθοδοξοῦσα τότε Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία, ἢ μετεχειρίζετο τὰ ἄζυμα, ἢ ὅτι παρεδέχετο τὴν περὶ καθαρτηρίου πυρὸς διδασκαλίαν, τὸ ράντισμα ἀντὶ τοῦ βαπτίσματος, τὴν ἄσπιλον σύλληψιν τῆς Ἀειπαρθένου, τὴν κοσμικὴν ἐξουσίαν ἢ τὸ ἀλάθητον καὶ ἀπολυταρχικὸν τοῦ τῆς Ρώμης ἐπισκόπου, οὐδὲν ἔχομεν εἰπεῖν. Εἰ δὲ τοῦναντίον τρανῶς ἀποδεικνύεται, ὡς καὶ αὐτοὶ οἱ φιλαλήθεις τῶν Λατίνων ὁμολογοῦσιν, ὅτι ἢ Ἀνατολικῆ καὶ Ὁρθόδοξος Καθολικὴ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία κρατεῖ τὰ ἀρχαιοπαράδοτα δόγματα, κοινῶς τότε ἐν τε τῇ Ἀνατολῇ καὶ τῇ Δύσει ὁμολογούμενα, καὶ ὅτι ἢ Δυτικὴ διέστρεψε αὐτὰ διὰ ποικίλων νεωτερισμῶν, τότε καὶ τοῖς νηπίοις δῆλον, ὅτι ἢ φυσικώτερα ὁδὸς πρὸς τὴν ἐνωσίν ἐστὶν ἢ ἐπάνοδος τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸ ἀρχαῖον δογματικὸν καὶ διοικητικὸν καθεστῶς»¹.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, δὲν ἀπομένει εἰς ἡμᾶς ἄλλο τι, παρὰ νὰ ἐκφράσωμεν καὶ πάλιν τὴν αὐτὴν ἐλπίδα καὶ εὐχὴν, ἣν καὶ ἄλλοτε ἐξέφρασαμεν, δηλ. «ὅπως καὶ ἢ παλαιὰ καὶ ἢ νέα Ρώμη ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν ἀρχαίαν ἀδιαίρετον Ἐκκλησίαν, ἐν τῇ ὁποίᾳ μόνον θὰ δυνηθῶσι νὰ ἐπανεύρωσιν τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἐνότητα αὐτῶν. Διότι ἢ συνάντησις καὶ συνένωσις καὶ ἐπανένωσις τῶν δύο Καθολικῶν Ἐκκλησιῶν εἶναι δυνατὴ μόνον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς ἀρχαίας ἡνωμένης Ἐκκλησίας τῶν ἐπτὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων τῶν ὀκτῶ πρώτων αἰώνων², ἐπὶ ἴσοις ὅροις καὶ δι' ἀποβολῆς παρ' ἀμφοτέρων παντὸς μεταγενεστέρου στοιχείου, ἀγνώστου καὶ ἀσυμβιβάστου εἰς τὴν ἀρχαίαν κοινὴν ἐκκλησιαστικὴν παράδοσιν αὐτῶν. Αὕτη εἶναι, καθ' ἡμᾶς, ἢ ἡ μόνη ὁδὸς καὶ μέθοδος καὶ βᾶσις πρὸς συνένωσιν καὶ ἐπανένωσιν τῶν δύο Ἐκκλησιῶν Ὁρθόδοξου Καθολικῆς καὶ Ρωμαιοκαθολικῆς»³.

Υ.Γ. Μετὰ πάροδον ἐνὸς περίπου ἔτους, ἀφ' ὅτου ἐγράφησαν τ' ἀνωτέρω, ἐσημειώθη ἀπροσδοκῆτως ἀντίθετος πρὸς ταῦτα προσπάθεια τοῦ Βατικανοῦ, ἐπιδιώξαντος αἰφνιδιαστικὴν σύναψιν διπλωματικῶν σχέσεων ἢ κοινορδάτου μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ἀποφάσει

1. Αὐτόθι, σ. 935) 6.

2. Σημειωτέον ὅτι καὶ ἢ Ὁρθόδοξος Ἀντιπροσωπεία εἰς τὸ Β' Συνέδριον τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν ἐν Evanston τῆς Ἀμερικῆς κατ' Αὐγουστον τοῦ 1954 διεκήρυξε: «Πιστεύομεν ὅτι ἢ ἐπιστροφή ἀπασῶν τῶν (χριστιανικῶν) Ὁμολογιῶν εἰς τὴν πίστιν τῆς ἀρχαίας ἡνωμένης καὶ ἀδιαίρετης Ἐκκλησίας τῶν ἐπτὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἢτοι εἰς τὴν καθάραν καὶ ἀκαινοτόμητον καὶ κοινὴν κληρονομίαν τῶν προγόνων πάντων τῶν διηρημένων σήμερον χριστιανῶν, θὰ ἐπιφέρῃ μόνη αὕτη τὴν ποθῆτην ἐπανένωσιν ὅλων τῶν διηρημένων χριστιανῶν. Διότι μόνον ἢ ἐνότης καὶ ἢ κοινωνία πάντων τῶν χριστιανῶν ἐν τῇ μιᾷ κοινῇ πίστει θὰ ἔχῃ ὡς ἀναγκαῖον ἀποτέλεσμα καὶ τὴν κοινωνίαν αὐτῶν ἐν τοῖς μυστηρίοις καὶ τὴν ἐν ἀγάπῃ ἀδιάσπαστον ἐνότητα αὐτῶν ὡς μελῶν τοῦ ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ σώματος τῆς μιᾶς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ». («Ἐκκλησία» 31 (1954) 366. «Νέα Σιών» 49 (1954) 401 - 402. «Ἀπόστολος Βαρνάβας» 16 (1955) 9).

3. Ἰω. Καμίση, Ἡ διαίρεσις τῆς Χριστιανοσύνης καὶ δυνατότης ἐπανένωσεως αὐτῆς. Κων)πολις 1954, σ. 17 ἐξ..

τῆς Ἱεραρχίας αὐτῆς, δις συγκληθείσης ἐκτάκτως πρὸς τοῦτο κατὰ μῆνα Ἰούλιον ἐ. ἐ., ἀντετάχθη σθεναρῶς, ἀποφασίσασα ὁμοφώνως καὶ διακηρύξασα, ὅτι, ἐμμένουσα εἰς τὴν πιστὴν τήρησιν τῶν ἱερῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἔθνους παραδόσεων, ἀποκρούει πᾶσαν σύναψιν διπλωματικῶν σχέσεων καὶ κοινορδάτου μετὰ τοῦ Βατικανοῦ. Ὁ δὲ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Δωρόθεος ἐδήλωσε μετὰ ταῦτα χαρακτηριστικῶς, ὅτι ἡ ληφθεῖσα ὡς ἄνω ἀπόφασις ἀπηχεῖ τὴν ὁμόφωνον γνώμην συμπάσης τῆς Ἱεραρχίας καὶ τῆς ὅλης Ἐκκλησίας, δῆλα δὲ τοῦ Ὁρθοδόξου Κλήρου καὶ λαοῦ, καὶ ὅτι αὕτη μεταφέρει εἰς τὰς ἐποχὰς ἐκείνας, καθ' ἃς ἡ Ἐκκλησία, εἴτε ἐν Οἰκουμενικαῖς ἢ Τοπικαῖς Συνόδοις, εἴτε μεμονωμένως διὰ τῶν μεγάλων καὶ σοφῶν Πατέρων, ἀπέκρουε πᾶσαν ἐπιβολὴν κατ' αὐτῆς· ἐβεβαίωσε δὲ βραδύτερον τὴν νέαν Ἱεράν Σύνοδον, ὅτι ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου καὶ ἡ Ἑλληνικὴ «Κυβέρνησις εὐτυχῶς ἐπεδείξατο τὴν ὀφειλομένην κατανόησιν καὶ υἰοθέτησε τὴν σύμφωνον πρὸς τὰς ἐκκλησιαστικὰς καὶ ἐθνικὰς ἡμῶν παραδόσεις εἰσήγησιν καὶ ἀπορριπτικὴν στάσιν τῆς Ἐκκλησίας»¹.

Τοιουτοτρόπως, ἐνώπλιον τὸ Βατικανὸν ἐμφανίζεται καὶ πάλιν ἐν μέσῳ εἰκοστῷ αἰῶνι μὲ τὸν ξένον πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς Ὁρησκείας τοῦ Σωτῆρος κοσμικὸν μεσαιωνικὸν χαρακτῆρά του, ἀποβλέπον εἰς πολιτικοεκκλησιαστικὴν καὶ προσηλυτιστικὴν σκοπιμότητα, συνεχίζον οὕτω τὴν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν πρὸ τῆς ἀλώσεως Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων ἀποτυχοῦσαν γνωστὴν πολιτικὴν του, ἡ Ἑλληνικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία καὶ τότε καὶ νῦν ἀποκρούει ἀποφασιστικῶς τὴν πολιτικὴν ταύτην, ἐχομένην τοῦ καθαρῶς πνευματικοῦ καὶ θείου χαρακτῆρος τῆς Χριστιανικῆς Ὁρησκείας καὶ Ἐκκλησίας. Ἀναμφιβόλως καὶ τότε καὶ νῦν τὸ μὲν Βατικανὸν ἐπιδιώκει ἀδιαλείπτως τὴν ἔμμεσον καὶ βαθμιαίαν διείσδυσιν καὶ τελικῶς τὴν ὑπαγωγὴν τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ τὸν Παπισμὸν, τινὲς δὲ τῶν Ἑλλήνων πολιτικῶν, παραθεωροῦντες τὰ διδάγματα τῆς Ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἔθνους, φαίνονται προσδοκῶντες πολιτικὰ ὀφέλη ἐκ τῆς ἀμφιβόλου ἠθικῆς συμπαράστασεως τοῦ Βατικανοῦ (πρβλ. καὶ σιωπὴν αὐτοῦ εἰς προσφάτους ἐκκλήσεις τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Σπυρίδωνος!) ἐπὶ ζητημάτων ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς Ἑλλάδος. Ἐπομένως ἐξ ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν τὸ ὅλον ζήτημα τῆς συνεννοήσεως καὶ προσεγγίσεως καὶ τελικῆς ἐνώσεως τῶν δύο πρεσβυγενῶν Ἐκκλησιῶν, ἦν πάντες οἱ ἀληθεῖς Ὁρθόδοξοι καὶ Ρωμαιοκαθολικοὶ ὀφείλουσι νὰ ἐπιποθῶσι, δὲν τίθεται ἐπὶ τῆς μόνης ὀρθῆς καὶ παραδεκτῆς ἐκ μέρους τῶν Ὁρθοδόξων βάσεως αὐτοῦ, δῆλα δὲ τῆς ἐκκλησιαστικοδογματικῆς, ἦν οἱ Ὁρθόδοξοι Πατριάρχαι ὑπέδειξαν ἀνωτέρω, ἀλλ', ὡς τίθεται, καταντᾶ πολιτικὸν μᾶλλον ζήτημα, ἀποβάλλον οὐσιαστικῶς τὸν ὁρησκευτικὸν καὶ ἐκκλησιαστικὸν χαρακτῆρα αὐτοῦ. Ἴδου διατί ἀποκρούει πάντοτε τὴν τοιαύτην τοποθέτησιν τοῦ ζητήματος ἡ Ἑλληνικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκ-

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΚΟΠΤΩΝ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ

Κατόπιν πολυμεροῦς μελέτης καὶ προσωπικῆς κατ' ἐπανάληψιν ἐπαφῆς μου μετὰ τῆς Κοπτικῆς Ἐκκλησίας κατέληξα εἰς τὰ κάτωθι συμπεράσματα ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἀμφοτέρωθεν ποθουμένης ἐνώσεως τῶν Κοπτῶν μετὰ τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας:

1. Οἱ ἀδελφοὶ Κόπται ἔχουσι τὴν διάθεσιν τῆς Ἐνώσεως ὡς διεπίστωσα κατὰ τὰς ἐπανελημμένας ἐπαφάς μου μετὰ τῶν ἐπισήμων κύκλων αὐτῶν.

2. Ὁ Διόσκορος καταδικασθεὶς ὑπὸ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου συγχρόνως μετὰ τοῦ Εὐτυχοῦς, τὸν ὁποῖον προηγουμένως ἀπήλλαξεν ἡ Ἀησιτικὴ ὄχι ὡς μὴ μονοφυσίτην, ἀλλ' ἀορίστως ὡς φρονοῦντα τὰ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐθεωρήθη παρ' ἡμῶν πάντων ἐξ ἀρχῆς ὡς καταδικασθεὶς ἐπὶ μονοφυσικῆς αἰρέσει. Εἰς τὰ ἔσματα ἡμῶν ἐτίθετο ἐκ παραλλήλου μετὰ τοῦ Εὐτυχοῦς, ὡς ἐν τῷ «κατεκρίνατε Νεστόριον Εὐτυχεῖα καὶ Διόσκορον». Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐν Τρούλλῳ Σύνοδος ἐν τῷ 95ῳ αὐτῆς κανόνι, χωρὶς βεβαίως νὰ εἰσέρχηται εἰδικῶς εἰς τὸ θέμα Διοσκόρου, θέτει αὐτὸν ἐκ παραλλήλου πρὸς τὸν Εὐτυχεῖα προκειμένου

κλησία, ὑπολαμβάνουσα ὀρθῶς ὡς δυνατὴν τὴν ἐπανενοῶσιν τῶν δύο Ἐκκλησιῶν ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης καὶ μόνον «ἐν τῷ ἐνὶ κανόνι τῆς πίστεως καὶ ἐπὶ τοῦ θεμελίου τῆς ἀποστολικῆς καὶ πατροπαραδότου διδασκαλίας» καὶ ἐν τῷ πλαίσῳ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πολιτεύματος καὶ τῆς παραδόσεως ἐν γένει τῆς ἀρχαίας ἡνωμένης καὶ ἀδιαίρετου Ἐκκλησίας. Μόνον πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην καὶ ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ὅρους θὰ ἠδύνατο ἡ Ὁρθόδοξος Καθολικὴ Ἐκκλησία νὰ δεχθῆ τὴν ἐναρξίν καθαρῶς θεολογικῶν καὶ εἴτα ἐκκλησιαστικῶν ἐπαφῶν καὶ συζητήσεων πρὸς προπαρασκευὴν τοῦ ἐδάφους διὰ μελλούσας ἐπισήμους ἐκκλησιαστικὰς φιλενατικὰς διαπραγματεύσεις, οὐσα ὑποχρεωμένη, ὡς ἐκ τῆς κτηθείσης μακροαίωνος πικρᾶς πείρας τῆς, νὰ ἀποκρούη σταθερῶς καὶ ἀνεκδότως τὰς λεγομένας διπλωματικὰς σχέσεις καὶ τὰ κοινορδάτα, ὡς καὶ τὰς πολιτικοεκκλησιαστικὰς καὶ κοσμικὰς ἐπιδιώξεις καὶ τὰς προσηλυτιστικὰς ἐνεργείας τοῦ Βατικανοῦ, ὡς ξένας πρὸς τὸ γνήσιον πνεῦμα τοῦ Εὐαγγελίου καὶ πρὸς τὸν καθαρῶς πνευματικὸν καὶ θεῖον χαρακτῆρα τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὡς προοριζόμενας νὰ διευρύνωσιν ἔτι μᾶλλον τὸ μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν χάσμα, ἀντὶ νὰ γεφυρώσωσιν αὐτὸ καὶ ὀδηγήσωσι τελικῶς πρὸς τὴν πολυπόθητον ἐνωσιν τῆς Χριστιανοσύνης, ὑπὲρ ἧς ὁ Θεάνθρωπος Ἰδρυτῆς τῆς Ἐκκλησίας καὶ μοναδικὸς Ἀρχηγὸς καὶ Κυβερνήτης αὐτῆς προσηυχῆθη, «ὅτι πάντες ἐν ὧσιν»¹.

(Τέλος)

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΜΠΗΣ
Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

1. «Ἐκκλησία» 33 (1956) 277. 375.

1. Ἰωάν. 17,21.

νά καθορίση, πῶς πρέπει νὰ γίνωνται [δεκτοὶ οἱ Νεστοριανοὶ καὶ Εὐτυχτιανοί.

3. Ἄλλ' εἶναι γεγονός, ὅτι ὁ Διόσκορος δὲν κατεδικάσθη διὰ τὴν πίστιν, δηλ. διὰ τὴν μονοφυσικὴν αἵρεσιν τοῦ Εὐτυχοῦς, ἢ ὅποια πράγματι ἦτο αἵρεσις, ὡς τὴν ἐπίστευε καὶ τὴν ἐδίδασκεν ὁ Εὐτυχής, καὶ διὰ τὴν ὁποίαν κατεδικάσθη κηρωρισμένως ἀπὸ τὸν Διόσκορον. Ταῦτα ἔχω ἀποδείξει ψηλαφητῶς ἐν τῇ μελέτῃ μου περὶ ἐνώσεως τῆς Κοπτικῆς Ἐκκλησίας μετὰ τῆς Ὁρθοδόξου.

4. Ἐξ ἄλλου οἱ Κόπται ἔχουσι καταδικάσει τὸν Εὐτυχή, ὡς μὲ ἐβεβαίωσεν ὁ ἐσχάτως ἀποβιώσας ἀοιδιμος Πατριάρχης αὐτῶν Ἰωσήφ.

5. Ζήτημα κατ' ἐμὲ μονοφυσικῆς αἱρέσεως δὲν ὑπάρχει παρὰ τοῖς Κόπταις. Ἄλλ' ὑπάρχει τι ἄλλο. Αὐτοὶ φοβούμενοι, ὡς καὶ ὁ Διόσκορος ἐφοβεῖτο, ὅτι διὰ τῆς ἐκφράσεως «ἐν τῷ Ἰησοῦ ἓν πρόσωπον ἐν δυοῖ φύσεσιν», τῆς καθιερωθείσης ἐν τῇ Διαλλαγῇ τοῦ θεοῦ Κυρίλλου καὶ τῶν Ἀντιοχείων, κατοχυρωθείσης δὲ μετὰ ταῦτα πανηγυρικῶς ὑπὸ τῆς 4ης Οἰκουμενικῆς, φοβούμενοι, λέγω, μήπως ἐπανέλθωμεν εἰς τὸν Νεστοριανισμόν, τὸν χωρίζοντα τὸ ἐν πρόσωπον τοῦ Ἰησοῦ εἰς δύο καὶ νομίζοντες, ὅτι ἡ λέξις Φύσις σημαίνει πρόσωπον, ἐπέμειναν εἰς τὴν διατύπωσιν, «μία φύσις τοῦ Θεοῦ λόγου σεσαρκωμένη», τὴν ὁποίαν ἀρχικῶς μετεχειρίσθη καὶ ὁ θεὸς Κύριλλος, καὶ σήμερον ἔχουσι στοργὴν πρὸς τὴν ἐκφρασιν ταύτην, μὴ γνωρίζοντες, ὅτι αὐτὸς ὁ θεὸς Κύριλλος ἐξηγῶν ἑαυτὸν ἔγραψεν ἐπανελημμένως, ὅτι τὸ «ἐν πρόσωπον ἐν δυοῖ φύσεσιν» εἶναι τὸ αὐτὸ μὲ τὸ «μία φύσις τοῦ Θεοῦ λόγου σεσαρκωμένη», τὸ ὁποῖον ἀπεδέχθη αὐτὸς ὡς σαφέστερον. Γνωρίζων δὲ ἐγὼ ταῦτα ἐκ προφορικῶν συνομιλιῶν μετὰ τῶν ἀδελφῶν Κοπτῶν ἀνέπτυξα τὴν ταυτότητα ὡς ὁ θεὸς Κύριλλος ἐξήγει αὐτὴν πλέον ἢ πειστικῶς διότι ἀφοῦ ἡ ἐκφρασις «ἐν πρόσωπον ἐν δυοῖ φύσεσιν» ἐπεβλήθη ὑπὸ τῆς 4ης Οἰκουμενικῆς αὐθεντικῶς ὡς σαφεστέρα καὶ ὑποχρεωτικὴ διὰ τοὺς Ὁρθοδόξους, εἶναι ἀνάγκη καὶ οἱ Κόπται νὰ ἀσπασθῶσι τὴν διατύπωσιν ταύτην προσέχοντες εἰς ὅσα λέγει ὁ θεὸς Κύριλλος, ὅτι εἶναι ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν «μία φύσις τοῦ Θεοῦ λόγου σεσαρκωμένη» καὶ δὲν ἔχουσι κανένα φόβον ἐπανόδου εἰς τὸν Νεστοριανισμόν. Ἐὰν τοῦτο τὸ τελευταῖον ἐνόησωσιν οἱ ἀδελφοὶ Κόπται καὶ προσαρμοσθῶσι πρὸς τὴν ἀπόφασιν τῆς 4ης Οἰκουμενικῆς, καθ' ἣς ἐκ παρεξηγήσεων ἐπανεστάτησαν ἐξ ἀρχῆς, ἢ παρεξήγησις τῆς δογματικῆς διαφορᾶς αἴρεται.

6. Ὁ κ. Μιχαηλίδης ἐν εἰδικῷ συγγράμματι ἐκθέτει τὴν διδασκαλίαν τῆς Κοπτικῆς Ἐκκλησίας, ὡς κατὰ πάντα ὁμόφωνον πρὸς τὴν τῆς Ὁρθοδόξου, μετ' ἀποδοχῆς καὶ τῶν διδασκαλιῶν τῶν μετέπειτα Οἰκουμενικῶν ε', στ' καὶ ζ', τὰς ὁποίας φυσικὰ σὺν τῇ 4ῃ πρέπει καὶ τυπικῶς νὰ ἀναγνωρίσωσιν. Ἐσημείωσα ὅμως ἐγὼ ἐν τῇ μελέτῃ μου, ὅτι αὐτοὶ ἐνούμενοι δογματικῶς μετὰ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας δύνανται νὰ διατηρήσωσιν ἴδια ἔθιμα καὶ καθεστῶτα, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουσιν εἰσαγάγει τι τὸ ἀντικείμε-

νον εἰς τὰς βάσεις τῆς λατρείας καὶ τοῦ πολιτεύματος, ὡς ἀπεφάνθησαν ἄλλοτε ὁμοφώνως πᾶσαι αἱ αὐτοκέφαλοι Ἐκκλησίαι τῷ 1905 ἀπαντῶσαι πρὸς σχετικὰ ἐρωτήματα τοῦ ἀειμνήστου Ἰωακείμ τοῦ Γ'.

7. Οἱ ἀδελφοὶ Κόπται ἔχουσι μέγαν σεβασμὸν πρὸς τὸν καθαιρεθέντα ὑπὸ τῆς 4ης Οἰκουμενικῆς Διόσκορον, τὸν ἔχουσι δὲ ὡς ἀρχηγὸν καὶ ὡς Ἅγιον. Καὶ ἠὺχαριστήθησαν μὲν λίαν ἐκ τοῦ ὅτι ἐγὼ ἀνεκάλυψα καὶ κατέστησα γνωστὸν, ὅτι ὁ Διόσκορος δὲν καθηρέθη ἐπὶ αἱρέσει καὶ ἐπομένως, ὅτι καὶ αὐτοὶ ἀπαλλάσσονται τῆς μομφῆς τοῦ αἰρετικοῦ ὡς ὀπαδοὶ του, πλὴν ἐπειδὴ θὰ γίνῃ ἀνάγκη πρωταρχικῶς νὰ δηλώσωσιν ἀναγνώρισιν τῆς 4ης Οἰκουμενικῆς καὶ ὑποταγὴν εἰς αὐτήν, ἢ ὅποια τὸν ἔχει καθηρημένον, ἀπαιτεῖται λεπτοὺς χειρισμὸς τούτου τοῦ ζητήματος ἀπὸ καθαρῶς ψυχολογικῆς ἀπόψεως, ἵνα ἀναγνωρίσωσι τὴν καθάρισίν του, ἔστω καὶ μὲ δικαίωμα αἰτήσεως ἀναθεωρήσεως.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω πληροφοριῶν καὶ ἐπεξηγήσεων φρονῶ ταπεινῶς, ὅτι θὰ ἐπιτευχθῇ μέγα καὶ λίαν θεάρεστον ἔργον ὑψίστης καὶ πανορθοδόξου σημασίας μὲ ἀντίκτυπον γενικώτατα καὶ παρὰ ταῖς λοιπὰς Ἐκκλησίαις ταῖς κηρωρισμέναις ἀπὸ τῆς Ὁρθοδόξου, θὰ χαραχθῇ δὲ ἐπὶ πλέον σπουδαῖον καὶ τὴν μόνην ὀρθὴν ὁδὸν ἐξασφαλίζον ἔργον, τὴν ὁποίαν ὁδὸν κατὰ τὴν ταπεινήν μου γνώμην πρέπει νὰ βαδίση ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἐν πάσῃ αὐτῆς προσπαθείᾳ ὑπὲρ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως. Δεδομένου δηλονότι, ὅτι ἡ ἐνωσις πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν μετὰ τῆς Ὁρθοδόξου ὅσον καὶ ἂν εἶναι ποθητὴ, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ πραγματοποιηθῇ ὁμαδικῶς, γεννᾶται εὐθύς ἀμέσως τὸ ζήτημα. Πρὸς τίνα ἀρχικῶς κηρωρισμένην Ἐκκλησίαν πρέπει ἡ Ὁρθόδοξος νὰ κατευθύνῃ τὰ βήματά της πρὸς προσέλκυσιν; Πᾶσαι βεβαίως αἱ Ἐκκλησίαι ὀνομάζονται ἀδελφαὶ ἐν Χριστῷ, ἀλλ' ἡ ὀνομασία αὕτη εἶναι κατὰ μέγιστον ποσοστὸν θεωρητικὴ καὶ κατ' ἐλάχιστον περιέχει τὸ ἐσωτερικὸν συναίσθημα τῆς ἀδελφότητος καὶ τῆς ψυχικῆς συνταύσεως, τὸ ὁποῖον ὑπάρχει μεταξὺ πραγματικῶν, φυσικῶν, ἀδελφῶν, τὸ συναίσθημα τοῦ αὐτοῦ αἵματος, ὡς θὰ ἐλέγομεν περὶ φυσικῶν ἀδελφῶν. Καθὼς δὲ προκειμένου νὰ προσελκύσωμεν πολλοὺς τινὰς τελοῦντας μεθ' ἡμῶν εἰς διάστασιν, σκόπιμον ἀσυγκρίτως, ὡς εὐχερέστερον, εἶναι νὰ συνδιαλλαγῶμεν ἀρχικῶς μὲ τοὺς ὁμόφρονες, ἀνάλογόν τι κατὰ μείζονα λόγον πρέπει νὰ ἐφαρμόσωμεν καὶ ἐν ταῖς προσπαθείαις ἡμῶν πρὸς προσέλκυσιν τῶν διισταμένων Ἐκκλησιῶν. Δὲν ὑπάρχει δὲ ἀμφιβολία, ὅτι ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει, ὁμαίμονες μετὰ τῆς ἀρχαίας Ὁρθοδόξου (συνεκδοχικῶς μεθ' ἀπασῶν τῶν Ὁρθοδόξων) εἶναι ἐκεῖναι αἱ Ἐκκλησίαι, αἱ ὁποῖαι δογματικῶς, λατρευτικῶς, διοικητικῶς καὶ ὑπ' αὐτὴν τὴν ἔποψιν τῆς ἀρχαϊκῆς ἐμφανίσεως καὶ τῆς κοινοτέρας Ἐκκλησιαστικῆς ψυχολογίας συνέζησαν ἐξ ἀρχῆς μετ' αὐτῆς (τῆς Ὁρθοδόξου), ὡς πρῶται καὶ ὁμήλικες ἀδελφαὶ ἐν τῇ αὐτῇ οἰκογενείᾳ, καὶ παρὰ τὴν διάστασιν των πρὸς αὐτήν, διετήρησαν τὰ πλεῖστα κοινὰ σημεῖα ὑπὸ πάσας τὰς ἀνωτέρω ἀποψεις. Τοιαῦται δὲ Ἐκκλησίαι συγγενεῖς καὶ πνευμα-

ΟΙ ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΟΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ ΑΓΙΩΝ ΕΟΡΤΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΝ

Α'

*Άγιος Νικόλαος. (Χειρ Φ. Κ.)

*Αββακούμ ὁ Προφήτης. (2) Ζωγραφίζεται μετὰ τῶν λοιπῶν προφητῶν ἐν τῷ τρούλλῳ τοῦ ναοῦ. Εἰκονίζεται δὲ νέος τὴν ἡλικίαν, ἀρχιγένειος, ἀτενίζων πρὸς τὸν Παντοκράτορα, καὶ διὰ μὲν τῆς δεξιᾶς χειρὸς δεικνύων τὸ ὦτίον του, διὰ δὲ τῆς ἀριστερᾶς κρατῶν εἰλητάριον, ἐφ' οὗ εἶναι γεγραμμένον «Κύριε, εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου καὶ ἐφοβήθην, κατε-

τικῶς ὁμαίμονες πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον εἶναι αἱ Ἀνατολικαί, δηλ. ἡ Κοπτική, ἡ Νεστοριανή καὶ ἡ Ἀρμενική, διότι αὐταὶ ὁμοῦ μετὰ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας συναπετέλεσαν κατὰ τοὺς τέσσαρας πρώτους αἰῶνας τὸν ἓνα καὶ πανίσχυρον Ὁργανισμόν, τὴν Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν, μετὰ τὴν ἀπόσπασίν των δὲ ἐδημιούργησαν ἀπὸ ψυχολογικῆς ἀπόψεως ἐν κενὸν εἰς αὐτήν, τὸ ὁποῖον μετὰ τὴν ἐπάνοδον αὐτῶν αἴρεται αὐτομάτως, ἡ δὲ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ὀλοκληρουμένη καὶ πάλιν θὰ δύναται νὰ στραφῇ εὐχερότερον καὶ πρὸς τὴν Δυτικὴν καὶ πρὸς τὰς ἕξ αὐτῆς ἀποσπασθείσας καὶ συνεχῶς ἀπ' ἀλλήλων ἀποσπωμένας.

† Ὁ Πρ. Νευροκοπίου ΓΕΩΡΓΙΟΣ

νόησα τὰ ἔργα σου καὶ ἐξέστην». (Προσευχὴ Ἀββακούμ, 1).

Σοφονίας ὁ Προφήτης. (3) Γέρον λευκοπύγων, μετὰ κόμην βοστρυχωτήν, κρατῶν εἰλητάριον ἐν τῷ ὀπιώ γέγραπται «Ἐγγὺς ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου ἡ μεγάλη, ἐγγὺς καὶ ταχεῖα σφόδρα». (Σοφον. α'. 14).

Βαρβάρα ἡ Μεγαλομάρτυς. (4) Παρίσταται ὡς νεάνις, ἡμφιεσμένη ἀρχοντικὴν στολήν, φέρουσα στέμμα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Διὰ τῆς δεξιᾶς κρατεῖ σταυρόν, τὴν δὲ ἀριστερὰν ἔχει ἀνοικτοπάλαμον εἰς σχῆμα δεήσεως.

Σάββας ὁ Ἁγιασμένος. (5) Γέρον πολλὰ, μετὰ τὴν ὄψιν λιπόσαρκον ἐκ τῆς ἀσκήσεως, φαλακρός, μετὰ γένειον πλατὺ καὶ βραχὺ, διχαλωτόν. Κρατεῖ εἰλητάριον τὸ ὁποῖον γράφει «Ὅστις σῶμα ἐνίκησεν, οὗτος φύσιν ἐνίκησεν· ὁ δὲ φύσιν νίκησας, πάντως ὑπὲρ φύσιν ἐγένετο».

Νικόλαος ὁ Θαυματουργός. (6) Γέρον φαλακρός, μετὰ βραχὺ καὶ στρογγύλον γένειον, μετὰ ὄψιν ἐμφαίνουσαν τὴν πραότητα καὶ ἀγιότητα, τὸ βλέμμα ἐπιεικὲς καὶ πλήρες συγκαταβάσεως. Φέρει ἱερατικὴν στολήν, ἄνευ μίτρας. Διὰ τῆς δεξιᾶς εὐλογεῖ, διὰ δὲ τῆς ἀριστερᾶς κρατεῖ Εὐαγγέλιον.

Δανιὴλ ὁ Στυλῆτης, (11) ὁ ἐν τῷ Ἀνάπλω. Εἰκονίζεται καθήμενος ἐπὶ κλῖνον, γέρον, μετὰ κόμην ἀνατεταραγμένην ὑπὸ τῶν ἀνέμων καὶ τῶν βροχῶν, καὶ γένειον διχαλωτόν, ἔχων τὰς χεῖρας πρὸ τοῦ στήθους εἰς στάσιν προσευχῆς.

Σπυρίδων ὁ Θαυματουργός. (12) Γέρον γαμπόρρινος, δευγένης καὶ βραχυγένειος, ἡμφιεσμένος ἀρχιερατικὴν στολήν, καὶ φέρων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ἀντὶ μίτρας, ἀσύνηθες κιονικὸν κάλυμμα ὡσεὶ πλεκτόν.

Ἐλευθέριος ἱερομάρτυς. (15) Νέος τὴν ἡλικίαν, μετὰ βραχεῖαν κόμην καὶ βραχὺ γένειον, ὁμοίως κατὰ τὴν ὄψιν

*Ὁ Προφήτης Δανιὴλ.
(Ἔργον Πανσελήνου)

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΚΡΥΠΤΟΦΕΡΡΗΤΙΣΣΑ

Ἡ Ἱταλικὴ γῆ ἦτο γνωστὴ ἀνέκαθεν εἰς τοὺς Μεσογειακοὺς λαοὺς, καὶ πολὺ περισσότερο εἰς τοὺς Ἕλληνας, οἱ ὅποιοι ἴδρυσαν ἐκεῖ τοιαύτην πληθῶσαν ἀποικιῶν ὥστε μία περιοχὴ τῆς Ἱταλίας νὰ καλεῖται Μεγάλῃ Ἑλλάς. Ἀνατείλαντος τοῦ Χριστιανισμοῦ ὁ Ἑλληνισμὸς λαμβάνει νέαν μορφήν. Ἡ Ἑλληνικὴ συναγωνίζεται τὴν Λατινικὴν γλώσσαν εἰς τὴν Ρώμην καὶ πλείστοι Πάπαι Ρώμης τῶν πρώτων Χριστιανικῶν αἰῶνων ἦσαν Ἕλληνες. Ἐσημειώθησαν τρία μεγάλα κύματα Ἑλληνικῆς μετοικεσίας ἐξ Ἀνατολῶν πρὸς τὴν Ἱταλίαν, μετὰ τὰς μεγάλας Χριστολογικὰς ἔριδας, τὸν 8ον αἰῶνα, ὅταν ὁ Βελισσάριος καὶ ὁ Ναρσῆς κατέκταν τὴν Ἱταλίαν, τὸν 7ον αἰῶνα, μετὰ τὴν Ἀραβικὴν κατάκτησιν τῆς Ἀνατολῆς, ὅποτε μοναχοὶ καὶ μοναχαὶ ἐξ Ἑλλάδος ἔφυγον εἰς Ἱταλίαν, τέλος, τὸν 8ον αἰῶνα, ὕστερον ἀπὸ τὰς εἰκονοκλαστικὰς ἔριδας, ἐπὶ Ἰσαύρων. Τότε ἔζη ὁ Πάπας Ζαχαρίας, Ἕλλην τὴν καταγωγὴν, ὅστις ὑπέδεχθη τοὺς φεύγοντας τὴν εἰκονοκλαστικὴν μανίαν Ἑλλήνων. Ἐκτοτε χρονολογῶνται εἰς τὴν Ἱταλίαν, καὶ ἰδίως τὴν Ρώμην, αἱ Ἱεραὶ Εἰκόνες, ὅπου ἐκυριαρχοῦν τὰ γλυπτά, καὶ ἤρχισαν κτιζόμεναι Ἑλληνικαὶ Μοναὶ ἐν Ρώμῃ, ἢ τοῦ Ἁγίου Σάβα, ἢ τοῦ Ἁγίου Ἀλεξίου τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, ἢ τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, κ. ἄ. Εἰς τὴν Ρώμην ἰδίως, ἢ τιμὴ ἢ ὀφειλομένη εἰς τὴν Παναγίαν εἰσήχθη χάρις εἰς τοὺς Ἕλληνας, δι' ὃ καὶ ἐκτίσθησαν πλείστοι Ἐκκλησίαι τῆς Παναγίας, ὅπου ἐξετέθησαν εἰς προσκύνησιν ἀρχαιοπρεπεῖς καὶ σεβάσμιαι Βυζαντιναὶ εἰκόνες τῆς Παναγίας. Ὁ σεβαστὸς Βιβλιοθηκῆριος τῆς Βατικανείου, Καρδινάλιος Μερκάτι, μᾶς ἀνέφερε ὅτι εἰς τὴν Ρώμην μόνην, 40 ἡγούμενοι τῶν Ἑλληνικῶν μοναστηρίων εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ περιστοιχίζον τὸν Πάπαν κατὰ τὸν 9ον καὶ 10ον αἰῶνα, ὅσῳ οὗτος ἐλειτούργει ἑλληνιστί, ψάλλοντες Ἀντίφωνα καὶ ἄλλα λειτουργικὰ, εἰς τὴν Καθεδρικὴν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Λατερανοῦ. Τότε ἦνθισαν μεγάλοι Βυζαντινοὶ σοφοί. Σάβας ὁ Νεώτερος, ὁ Χρυσόλαος τῶν Μεδιολάνων, ὁ Βαρλαάμ καὶ ὁ Φιλάγαθος. Ὁ τελευταῖος ἐγένετο Πάπας ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἰωάννης ὁ 16ος. Ἔως τῆς σήμερον, εἰς τὴν Ρώμην, προσκυνοῦνται Βυζαντιναὶ εἰκόνες τῆς Πα-

πρὸς τὸν Κύριον, ἡμφιεσμένοι ἀρχιερατικὴν στολὴν.

Μόδεστος, (16), Ἀρχιεπίσκοπος Ἱεροσολύμων. Γέρων φαλακρὸς μακρυγένης δευγένης, ἄνευ μίτρας, φέρων ἀρχιερατικὴν στολὴν, καὶ εὐλογῶν τὰ διάφορα ζῷα, βόας, πρόβατα, ἵππους, ὄνους, τὰ ὅποια εἰκονίζονται περὶ αὐτὸν ὡς καταφεύγοντα ὑπὸ τὴν σκέπη αὐτοῦ.

Δανιὴλ ὁ Προφήτης. (17). Ζωγραφίζεται νέος τὴν ἡλικίαν, εὐειδής, ἡμφιεσμένος μὲ βαβυλωνιακὰ φορέματα ἀρχοντος, ἡγουν εὐρύχωρον χιτῶνα πεποικιλμένον, στενὴν περισκελίδα καὶ μανδύαν, φέρων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μικρὸν κωνοειδὲς κάλυμμα μετὰ τιάρας καὶ περὶ τὸν λαιμὸν περιδέριον, τὸν «μανιάκην τὸν χρυσοῦν». Κρατεῖ δὲ εἰς τὴν ἀριστερὰν εἰλητάριον, ἐφ' ὃς γέγραπται «Ἀναστήσει ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ βασιλεῖαν, ἣτις εἰς τοὺς αἰῶνας οὐ διαφθαρήσεται». (Δαν. ιβ', 44). Φ. ΚΟΝΤΟΓΛΟΥΣ

ναγίας, εἰς Ἄρα Τσέλι, εἰς Σάντα Μαρία Ἰν Κοσμέδιν καὶ εἰς Σάντα Μαρία Ματζόρε.

Εἰς τὴν Ἱταλίαν ἐπίσης εὐρίσκονται ἡ Παναγία τῆς Νικοποιοῦ καὶ εἰς τὰ Ρώσσανα τῆς Καλαβρίας ἡ Παναγία ἢ Ἀχειροποίητος. Εἰς τὴν Ἀχειροποίητον προσέφερε τὸν υἱὸν τῆς ἢ εὐσεβῆς μήτηρ τοῦ κατόπιν συγκτίτορος τῆς Μονῆς τῆς Κρυπτοφερρῆς, Βαρθολομαίου τοῦ Νέου, τοῦ ὁποίου τὴν 900ετηρίδα ἐώρτασαν οἱ Κρυπτοφερροῖται τὸ 1955. Ἡ Μονὴ τῆς Κρυπτοφερρῆς εἶναι κτισμένη εἰς τὰ προπύλαια τῆς Ρώμης, ἐπὶ τῶν λόφων τοῦ Ἀλβάνου. Εὐρίσκεται ἐν μέσῳ καταφύτων τόπων, ἐλαιῶνων καὶ ἀμπελώνων. Τὸ κλίμα τῆς εἶναι εὐκρατέστατον. Εἶναι ἡ μόνη Ἑλληνικὴ Μονὴ ἢ ὁποία ἀπέμεινεν εἰς Ἱταλίαν. Καυχᾶται ἰδίως διὰ τὴν θαυματουργὸν τῆς Βυζαντινῆς εἰκόνα ἢ ὁποία διεσώθη εἰς Ἱταλίαν ἀπὸ τοὺς Εἰκονοκλάστῃς. Τὴν ὀνομάζουσι «Βασίλισσαν τῶν Τούσκλων». Τὸ Τούσκλον ἦτο ἰσχυρὰ πόλις ἔξω τῆς Ρώμης, ἰδιοκτησία ἰσχυρὰς οἰκογενείας, μέλη τῆς ὁποίας ἀνῆλθον εἰς τὸν Παπικὸν θρόνον. Ἡ Μονὴ ἐκτίσθη κατόπιν ταξίματος τοῦ Κόμητος Γρηγορίου τῶν Τούσκλων, μετὰ τὸ τρομερὸν ἔτος 1000, ὅποτε ἀνεμένετο τὸ τέλος τοῦ κόσμου. Τὸν Κόμητα Γρηγόριον κατέπεισε ὅπως κτίσῃ τὴν Μονήν, καὶ κατόπιν ὀπτασίας, ὁ Ὅσιος Νεῖλος, Ἕλλην Μοναχὸς τῆς Καλαβρίας, ἔχων ὡς συμπαραστάτην τὸν Βαρθολομαῖον. Οἱ δύο μοναχοὶ ἐδημιούργησαν ἐκ τοῦ χάους, διότι ἡ περίξ τῆς Κρυπτοφερρῆς περιοχὴ ἦτο ἔρημος. Πρὶν ἀποθάνῃ τὸ 1004 ὁ Ὅσιος Νεῖλος ἔθεσε τὰ θεμέλια, ὁ δὲ δραστήριος Βαρθολομαῖος, ἐπὶ 50 ἔτη, ἀνέδειξε τὴν Μονήν ὡς φυτώριον ἱερῶν γραμμάτων καὶ ἐπιστημῶν. Αἱ δωρεαὶ ἔπιπτον ὡς βροχὴ καὶ ἡ Μονὴ κατέστη πλουσία. Σήμερον ἔχει ἰδιοκτησίας εἰς Καλαβρίαν, Ἀπουλίαν, τὰ Βασιλικὰ καὶ Σικελίαν. Ἡ Βιβλιοθήκη τῆς εἶναι περιώνυμος διὰ τοὺς Βυζαντινοὺς τῆς θησαυροῦς. Ἐρχονται ἐκ πάσης γωνίας τῆς γῆς ὅπως τὴν ἐπισκεφθοῦν. Πέρουσι, ἔγιναν τὰ ἐγκαίνια νέας συγχρονισμένης βιβλιοθήκης, παρισταμένων Καρδινάλιων, Ἀρχιεπισκόπων καὶ Ἐπισκόπων, ὡς καὶ Ὑπουργῶν τοῦ Ἱταλικοῦ Κράτους. Ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας—καὶ διὰ πρώτην φορὰν ἀπὸ 500 ἐτῶν Πατριάρχης ἐξ Ἀνατολῶν ἐπεκοινῶνει μετὰ Ἑλληνορθόμου μονῆς—ἔσχε τὴν Πατρικὴν εὐμένειαν νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν γράφοντα ὅπως παραστῇ ἐκπρὸς τοῦ, κομιστῆς ἐπιστολῆς, ἣτις ἀνεγνώσθη εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλώσσαν καὶ ἣτις κατεχειροκροτήθη. Καὶ ναὶ μὲν τὸ 1953 εἰχομεν ἐπισκεφθῆ τὴν Μονήν ὅπως ἀνταποδώσωμεν ἐπισκεψιν τῆς χιλιετηρίδος τῆς ἡμετέρας Πατριαρχικῆς Βιβλιοθήκης, ἀλλὰ αὐτὴν τὴν φορὰν τὸ ἡμέτερον Πατριαρχεῖον εἶχεν ἐπισήμως προσκληθῆ καὶ μᾶς ἐγένετο ὑποδοχὴ ὡς πρὸς παλαιὸν πλέον φίλον. Τὸ γεγονός καὶ μόνον ὅτι ἠκούετο ἐν Ρώμῃ, ἐν ἐπισήμῳ τελετῇ, ἢ Ἑλληνικῇ κατόπιν αἰῶνων, ἐπροξένει εὐάρεστον ἐντύπωσιν. Ρήτορες ἐμνήσθησαν τοῦ Βησσαρίου, ὅστις τὸν 15ον αἰῶνα τετράκις ὑπῆρξεν

υποψήφιος τοῦ Παπικοῦ θρόνου, καὶ ὁ Ἡγουμένος τῆς Μονῆς, παρουσιάζων ἡμᾶς, ἐτόνισε ὅτι «ὁ Νεῖλος προσεγγίζει τὸν Τίβεριον», μία δὲ ἄγνωστος Ἰταλὶς κυρία μᾶς ἐπλησίασε μετὰ τὸ πέρας τῆς τελετῆς καὶ εἶπε: «σὰς εὐχαριστῶ διότι ἤκουσα τὴν Ἑλληνικὴν ἐν μέσῃ Ῥώμῃ. Εὐχόμαι πᾶν ποθητὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα». Ἀλλὰ καὶ μεγάλην ἐκπληξιν ἠσθάνθημεν κατὰ τὰς Λειτουργίας εἰς τὴν περικαλλῆ Βασιλικὴν τῆς Κρυπτοφέρρης.

Ἐκ προηγουμένης ἐπισκέψεως ἐγνωρίζαμεν ὅτι ἡ Λειτουργία ἐτελεῖτο Ἑλληνιστί, ἀπαράλλακτα ὡς παρ' ἡμῖν, μὲ θαυμασίον χορὸν Βυζαντινόν, τώρα ὁμως μᾶς ἐδίδετο εὐκαιρία νὰ ἴδωμεν ἐν Ἀνατολικο-Δυτικῶν συλλειτουργῶν. Ἐλειτούργουν Ἀρχιερεῖς κατὰ τὴν τάξιν τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, συμπροσηύχοντο Δυτικοὶ Ἱερόραχοι καὶ ἐχοροστάτου Καρδινάλιοι ἐν βύσσω καὶ πορφύρῃ, ἀπαγγέλλοντες τὸ Σύμβολον τῆς Πίστεως, ἄνευ τῆς προσθήκης, ὡς καὶ τὴν Κυριακὴν προσευχὴν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Πανταχόθεν, καὶ πάντες, ἐπεδεικνυον συμπάθειαν πρὸς τὴν Ἑλληνορθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Ἑλλάδα. Οἱ πανηγυρισταὶ—καὶ ἤρχοντο ἰδίως ἀπὸ τὴν Καλαβρίαν καὶ τὴν Σικελίαν—μᾶς διεβεβαίωσαν ὅτι καίτοι ἑξῆς Ἰταλισθέντες δὲν ζῆσαν νὰ ἔχουν ἡθὴ καὶ ἔθιμα τῶν προγόνων των. Εἰς τὴν Σικελίαν ὑπάρχουν δύο πολυπληθεῖς Ἑλληνο-Ἀλβανικαὶ περιοχαί, ἡ Πιάνα Ντέλι Γκρέτσι καὶ ἡ Πιάνα Ντέλι Ἀλμπανέζι. «Οἱ Ἱερεῖς», μᾶς ἔλεγαν, ὀνομαζόνται, ὡς καὶ παρ' ὑμῖν, Παπάδες, τρέφουν κόμην καὶ γενειάδα καὶ ὑπάρχει ἐκεῖ ἕγγαμος κληρὸς, κατόπιν ἀδείας τοῦ Βατικανοῦ. Ἐμείνωμεν ἐν ἐπικοινωνίᾳ μετὰ τοῦ Βυζαντίου ἕως τοῦ 1453, κατόπιν ἐσίγησε ὁ Ἑλληνικὸς ἄμβων καὶ ἐγίναμεν Ἱταλοί. Οἱ ἐξ ἡμῶν Ἀλβανοὶ στρέφουν νοσταλγικὰ βλέμματα πρὸς τὰ ἀπέναντι τῆς Ἱταλίας βουνά, οἱ δὲ Ἕλληνες καυχῶνται ὅτι κατάγονται ἐκ Πελοποννησίων καὶ Ποντίων. Θὰ ἠθέλαμεν νὰ ἀνασυνδέσωμεν τὸ κοπὲν νῆμα. Ὑπάρχει τοιαύτη πληθώρα Ἑλληνορθύμων εἰς τὴν Σικελίαν ὥστε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Παλέρμου ν' ἀναγκασθῆ νὰ προσλάβῃ βοηθὸν ἐπίσκοπον Ἑλληνορθύμων ἀρχιερέα. Αὐτὰ καὶ ἄλλα ἠκούσαμεν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐν Ῥώμῃ διαμονῆς μας.

Ὁ πανηγυρισθεὶς Ὅσιος Βαρθολομαῖος ἦτο ἄριστος ὑμνογράφος. Συνέθεσε ὕμνους ἰδίως πρὸς τὴν Παναγίαν. Οἱ Ἑλληνικοὶ οὗτοι ὕμνοι ἤρχισαν νὰ ἐκδίδωνται διὰ πρώτην φορὰν λόγῳ τοῦ περυσينوῦ Ἰωβιλαίου καὶ τὰς διακρίνει ὕψος καὶ καλλιπέπεια λόγου. Ἐν ὅλῳ ὑπάρχει ἀνέκδοτος ἐργασία τοῦ Ὁσίου Βαρθολομαίου εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Κρυπτοφέρρης 30 Κανόνες, 236 Ὁδαί, 1004 τροπάρια καὶ στροφαί, 10 Ἐξαποστειλάρια καὶ Φωταγωγικά, 55 καθίσματα, 60 Στιχηρὰ καὶ Ἰδιόμελα καὶ 100 Κώδικες Ὑμνων.

Ἰδοὺ τι ἔγραψε ἐπὶ τῷ Γενεσίῳ τῆς Παναγίας ὁ Βαρθολομαῖος:

«Εὐφραναι τῇ σῇ γεννήσει τὰ πέρατα ἄχραντε Δέσποινα
ὄθεν πᾶσα τάξις σε ἀγγέλων μέλπει καὶ ἀνθρώπων
πληθὺς
μελλωδικῶς κραυγάζει λέγουσα...»

Παρεκτός τοῦ Βαρθολομαίου, ἡ Μονὴ τῆς Κρυπτοφέρρης ἀνέδειξε καὶ ἄλλους ὑμνογράφους ἀπὸ τοῦ 10ου ἕως τοῦ 13ου αἰῶνος, Νεῖλον τὸν Νεώτερον, Παῦλον καὶ Λουκᾶν ἠγουμένους, καὶ μοναχοὺς Κυριακόν, Στέφανον, Ἀρσένιον, Κλήμεντα, Γρηγόριον, Θεόδοτον, Λεόντιον, Σωφρόνιον, Ἰωάννην τὸν ἐκ Ρωσσάνων, καὶ Μακάριον τὸν ἐκ Ρηγίου. Ἡ Μεγάλη Ἑλλάς τότε ἤκμαζεν ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ὁ ἐκλατινισμὸς δὲν εἶχεν ἀρχίσῃ.

Ὁ Ὅσιος Βαρθολομαῖος ὑπῆρξε στοιχεῖον εἰρηνοποιόν: Πολλάκις κατὰ τὰ 50 ἔτη του ἐν τῇ Κρυπτοφέρρῃ, ὑπῆρξε σύμβουλος Παπῶν. Ἡ κατάστασις τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας ἦτο ἀξιοδάκρυτος. Ἐρμαιοὶ γυναικαρίων, ἀφ' ἑνός, καὶ κακῶν Παπῶν ἀφ' ἑτέρου, ἡ Ῥώμη παρέβαιε ἰδίως ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῶν Παπῶν τῆς ἰσχυρᾶς οἰκογενείας τῶν Κόμητων Τούσκλων. Ἰωάννης ὁ 19ος, ὅστις ἐγκαινίασε τὴν Μονὴν τῆς Κρυπτοφέρρης, ἠγόρασε τὸν θρόνον, ὁ δὲ τοῦτον διαδεξάμενος ἀδελφὸς του Βενέδικτος ὁ 9ος, ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον ἐτῶν 12. Ἀπειρος ἔφηβος καὶ ἀσελγής, διέπραξε τέρατα καὶ σημεῖα. Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του ὑπῆρχον 4 Πάπαι εἰς Ῥώμην ἕως ὅτου ὁ Ὅσιος Βαρθολομαῖος ἀγανακτήσας ἐπαρουσιάσθη ἐνώπιον τοῦ ἐφήβου Πάπα καὶ τὸν ἤλεγξε. Ὁ ἀνάξιος ποντίφηξ συνεκινήθη μέχρι δακρῶν καὶ ὑπεσχέθη εἰς τὸν Βαρθολομαῖον ὅτι θὰ παρητεῖτο τοῦ θρόνου. Ὑπάρχει πίναξ εἰς τὴν Μονὴν ἐνθα ὁ Ὅσιος Βαρθολομαῖος φέρει τὸν Βενέδικτον ἐνώπιον τῆς εἰκόνης τῆς Παναγίας τῆς Κρυπτοφέρρης. Ὁ Πάπας γονυπετῆς προσφέρει εἰς τὴν Παναγίαν τὴν Παπικὴν Τίραν. Παραιτηθεὶς ὁ Βενέδικτος παρέμεινεν εἰς τὴν Μονὴν ὡς μοναχὸς καὶ ἀπεβίωσε ζῶν τοῦ λοιποῦ ἐναρέτως. Ὁ τάφος του ἐν τῷ Σολέῳ τῆς Μονῆς φέρει ἀπλὴν τὴν ἐπιγραφὴν: «Ἐνθάδε κείται Βενέδικτος 9ος».

Καὶ τώρα ἄς εἰσέλθωμεν καὶ πάλιν εἰς τὴν Μονὴν. Ὁ Καθηγητὴς Καρολίδης τὴν ἀπεκάλει «Ἐκκλησίαν καὶ νησίδα Ἑλληνικὴν ἐντὸς τοῦ Λατινικοῦ ὠκεανοῦ». Ἐδῶ οἱ Μοναχοί, ὡς ἐσημείωσε εἰς τὴν πρὸς αὐτοὺς ἐπιστολὴν του ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατριάρχης ἡμῶν, δὲν ἔπαυσαν νὰ καλλιεργοῦν τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα δι' ὃ καὶ ἀπενέμετο αὐτοῖς ὁ δίκαιος ἔπαινος. Ἐδῶ προσκυνεῖται ἡ Παναγία τῆς Κρυπτοφέρρης. Μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς πόλεως Τούσκλων τὸν 12ον αἰῶνα, οἱ Ρωμαῖοι σὺν ἄλλοις μετέφερον ὡς λάφυρον τὴν θαυματουργὸν εἰκόνα καὶ ἐναπέθεσαν αὐτὴν εἰς τὸ σκευοφυλάκιον τοῦ Ἁγίου Πέτρου. Οἱ Μοναχοί, ἐν ὄδυρμῳ καὶ θρήνῳ ἐζήτουν τὴν ἐπιστοφὴν τῆς εἰκόνης. Οἱ Ρωμαῖοι ἐκώφευσαν ἐπὶ 40 ἔτη, ἕως ὅτου ἐν πομπῇ καὶ παρατάξει, καὶ τοῦ τότε Πάπα ἠγουμένου, ἐπεστράφη ἡ Βασιλίςσα τῶν Τούσκλων καὶ ἐναπετέθη ἐν τῇ Μονῇ. Ἐκτοτε ἡ Κρυπτοφέρρη τιμᾶται ὡς Ποντιφικὴ Βασιλική, ἐρχομένη εὐθὺς μετὰ τὸν Ἅγιον Πέτρον, τὸν Ἅγιον Παῦλον Ἐξω τῶν Τειχῶν, τὸν Ἅγιον Ἰωάννην ἐν Λατερανῶ καὶ τὴν Σάντα Μαρία Ματζόρε.

Οἱ κατὰ καιροὺς Πάπαι παντοιοτρόπως ἠνόνησαν τὴν Μονὴν. Ὁ προκάτοχος τοῦ νῦν Πάπα, διὰ Βούλλας ἀνεκήρυξε τῷ 1937 τὴν Μονὴν Ἐξαρχικὴν,

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἡ Διακομματικὴ Ἐπιτροπὴ Παιδείας.

Ἡ ἀπεργία, οἰασδήποτε φύσεως καὶ ἂν εἶναι, ὀρθῶς ἐχαρακτηρίσθη ὡς ἀνωμαλία. Καὶ προκαλεῖ πάντοτε βλάβην. Καὶ ὄλικην καὶ ἠθικὴν.

Διότι ἀπεργία οὐδὲν ἄλλο σημαίνει, εἰμὴ ἀπεγνωσμένην ἄμυναν κατὰ διαπραττομένης τυχόν ἀδικίας. Ἡ ἀντίδρασις ὁμῶς καὶ ἡ πάλῃ αὐτὴ κατὰ τοῦ πιστευομένου ὡς κακοῦ ἀποτελεῖ ἀναμφιβόλως αὐτοδικίαν. Καὶ ὡς ἐκ τούτου ἔχει ἄμεσον τὸν ἀντίκτυπὸν τῆς καὶ τὴν αἰσθητοποιήσιν τῆς ἐντὸς τῆς κοινωνικῆς ζωῆς. Διότι εἶναι ἀναπόφευκτον νὰ κλονίζῃ τὴν ἱεραρχίαν τῶν ἀξιών. Καὶ δξύνει μοιραίως τὸ κοινωνικὸν πρόβλημα, δημιουργοῦσα συχνότατα ἀντιθέσεις καὶ συγκρούσεις σφοδρὰς πρὸς τὰς καθεστηκτικὰς ἀρχάς. Διὰ τοῦτο εἰς τὰς ἀληθῶς εὐνομονόμενας πολιτείας αἱ ἀπεργίαι πρέπει ν' ἀποφεύγονται. Ἐκδηλούμεναι δὲ νὰ ρυθμίζονται ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον καὶ σωφρονέστερον.

Τὸ ἀντίθετον ὁμῶς ἐντελῶς μὲ τὴν ἀπεργίαν τῶν σπουδαστῶν τῶν ἀνωτάτων Σχολῶν μας, ἀπένταντι

τῆς ὁποίας ἀντετάχθη τακτικὴ ἀδιαφορίας καὶ οἰανεὶ ἐνεπιστεύθη εἰς τὸν χρόνον ὁ ἐκφυλισμὸς τῆς. Ἴδού ὁμῶς, ὅτι παρατείνεται—ἀπαραδέκτως ὅλως ἐπὶ μῆνα ἤδη. Καὶ ἀφ' ἐνὸς μὲν σημειοῦνται θορυβῶδεις ἐκδηλώσεις καὶ ἀξιοκατάκριτοι κατὰ πάντα ἐκτροπαὶ τῆς φοιτητικῆς μας νεότητος. Ἀφ' ἑτέρου δὲ καταγγελλοῦνται τῶν ἀστυνομικῶν ἀρχῶν, αἱ ὁποῖαι ἀναγκάζονται νὰ ἐπεμβαίνουν πρὸς ἐπιβολὴν τῆς τάξεως. Καὶ κατηγοροῦνται—θέλομεν νὰ πιστεύωμεν ἀδίκως—δι' ὑπερβάλλοντα ζῆλον καὶ βιοπραγίας!

Ἀποδοκιμάζομεν ἐντόνως, καὶ μάλιστα εἰς τὰς ἐντελῶς δυσκόλους καὶ κρίσιμους στιγμὰς, τὰς ὁποίας διέρχεται τὸ ἔθνος μας, οἰανδήποτε ἀνώμαλον ἐκδήλωσιν. Νομίζομεν ὁμῶς, ὅτι ἡ διάρκειά τῆς ἀπεργίας, ἀποτελεῖ ἰσχυρὰν ἐνδειξὴν τῆς σοβαρότητος τῶν αἰτημάτων τῆς φοιτητικῆς μας νεότητος, τὰ ὁποῖα ὀρθὸν εἶναι ν' ἀντιμετωπισθοῦν, μὲ ἀποφασιστικότητα περισσοτέραν. Καὶ μὲ στοργὴν, σύνεσιν, καὶ προσοχὴν μεγάλην.

Διότι μεγίστη εἶναι ἡ προκείμενη βλάβη. Καθ'

ἐξαρτωμένην ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τοῦ Πάπα Ρώμης τὸν δὲ Ἡγούμενον, Μιτροφόρον Ἀρχιμανδριτὴν. Ἡ Μονὴ Κρυπτοφερρήτισσα ἐνθυμίζει τὸν ἰδικὸν μας Ἅγιον Γεώργιον τοῦ Π. Καιροῦ, διότι εἶναι κτισμένη ἐντὸς φρουρίου. Ἀριστερὰ τῷ εἰσερχομένῳ ἐπὶ πρῶτης ἀναγινώσκεται ἑλληνιστὶ φυτευμένος ὁ χαρίεις χαιρετισμὸς «Χαίρετε ξένοι», ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς προσκυνητὰς καὶ ἐπισκέπτας. Οἱ Μοναχοὶ δέχονται καὶ φιλοξενοῦν πάντα προσερχόμενον φίλον ὅστις ὑπόκειται καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς παραμονῆς του εἰς κοινοβιακὴν διάταξιν. Εἰς τὴν τράπεζαν ἐπικρατεῖ σιωπὴ διακοπτομένη ὑπὸ ἀναγνωσμάτων ἐκ βίων ἁγίων τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. Οἱ Μοναχοὶ φέρουν ἑλληνικὰ ὀνόματα καὶ τὰ κελιά των φέρουν ἑλλήνιστ' ὀνόματα Πατέρων τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. Διάφορα κελιά ἔχουν ἐπιγραφὰς ἑλληνιστὶ «Συνδικόν», «Φροντιστήριον», «Γραμματοφυλάκιον», «Ξενῶν Ὑποδοχῆς». Εἰς τὴν Μονήν, οὐδεὶς ἀργός. Ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου ἕως τῆς δύσεως αὐτοῦ, ὑπάρχει προδιαγεγραμμένον πρόγραμμα ἀπασχολήσεως εἰς τὴν Μονήν, τὸ Σεμινάριον τῶν νεαρῶν δοκίμων καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. Τὰ τελετουργικὰ βιβλία ἐκτυποῦνται εἰς τὸ πλούσιον Τυπογραφεῖον τῆς Μονῆς, ὅπου ὑπάρχει καὶ ἐργοστάσιον ἀνακαινισμοῦ βιβλίων. Ὁμολογοῦμεν, ἀπαξ ἔτι, ὅτι αἱ δύο ἐπισκέψεις ἡμῶν εἰς Κρυπτοφερρὴν ὑπῆρξαν τέλεια ἀποκάλυψις. Ἡγνοοῦμεν τοιοῦτον πράγματι κόσμον Ἀνατολικὸν ἐν τῇ Δύσει. Ἡ Κρυπτοφερρὴ, κατὰ τὴν ἡμετέραν ταπεινὴν γνώμην, χρησιμεύει ὡς σύνδεσμος μεταξὺ Δύσεως καὶ Ἀνατολῆς. Τίς οἶδε ἢ Θεῖα Πρόνοια διατί ἔκτισεν αὐτὴν εἰς τὰς πύλας τῆς Ρώμης διὰ νὰ τῆς ὑπενθυμίζῃ τὴν αἰώνιαν Ἀνατολήν. Πρωτίστως δὲ ὀφείλομεν εὐγνωμοσύνην εἰς τοὺς Πατέρας τῆς Κρυπτοφερρῆς διότι διασώζον ἐδικτὸν τὸν Βυζαντινὸν πολιτισμὸν παρὰ τοῖς Λατίνοις.

Ἄς ὑποστειλώμεν τὰ ἱστία τῆς βραχείας ταύτης μελέτης. Κύνειον ἄσμα τοῦ αἰοδίου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κυροῦ Τιμοθέου δημοσιεύεται εἰς τὴν «Νέαν Σιών» ἀπὸ τοῦ 1952 περισπούδατος μελέτη ὑπὸ τὸν τίτλον «Αἱ προσωνυμίας τῆς Παναγίας» μετὰ τοῦ ἱστορικοῦ ἐκάστης ἐπωνυμίας. Ἐπιτρέψετε νὰ ἀναδημοσιεύσωμεν μερικὰς ἀπὸ τὰς ὑπὲρ 400 τὰς ὁποίας παραθέτει ὁ αἰοδῖμος Πατριάρχης: Κυρία τῶν Ἀγγέλων, Παναγία ἢ Ἀθηναία, — ἢ Αἴγυπτία, — τοῦ Ἀκαθίστου, — τοῦ Ἀξιῶν ἔστί, — Ἀρμενοκρατοῦσα, — Ἀσπροφοροῦσα, — Ἀχειροποίητος, — τῆς Βλάγκας, — τῶν Βλαχερνῶν, — Βρεφοκρατοῦσα, — Γαλακτοτροφοῦσα, — Γερόντισσα, — Γλυκοφιλοῦσα, — Γοργοεπήκοος, — Δεομένη, — Εἰκοσιφοίνισσα, — Ἐκατομυλιανή, — Ἐλεοῦσα, — Εὐαγγελίστρια, — τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, — Ἐθνηδοῦσα, — Ἰβήρων, — τοῦ Κάστρου, — Καφατιανή, — Κουκουζέλισσα, — ἢ Κυρά, — ἢ τοῦ Μπελεμεντίου κατὰ τὰ Παρασάμια, — ἢ Μυρτιδιώτισσα, — ἢ Νεαμονίτισσα, — ἢ Ὀδηγήτρια, — ἢ Παλατιανή, — ἢ Παμμακάριστος, — ἢ Παντανάσσα, — ἢ Παντεπόπτισσα, — ἢ Πιρηγορήτρια, — Ρόδον τὸ Ἀμάραντον, — Σεϊδνάγιας, — Σουρμελιώτισσα.

Περὶ τῆς Παναγίας τῆς Κρυπτοφερρῆς ὁ Πατριάρχης ἀναφέρει μόνον ἐν ὑποσημειώσει, ἀρκούμενος ὅπως παραθέσῃ Παναγίαν τὴν Κρυπτὴν ἐν Βενετίᾳ. Καὶ ὁμῶς, Παναγία ἢ Κρυπτοφερρῆτισσα εἶναι καὶ αὐτὴ κειμήλιον τῆς θεοσεβείας τῶν Βυζαντινῶν καὶ παραμένει ἀγρυπνὸς εἰς τὰς πύλας τῆς Ρώμης διὰ νὰ ὑπενθυμίζῃ εἰς τοὺς Λατίνους ὅτι ἀντιπροσωπεύῃ τὴν μίαν Ἁγίαν Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἀνατολῆς.

Θ. Δ. ΜΟΣΧΟΝΑΣ

Μέγας Ὑπομνηματογράφος καὶ Βιβλιοφύλαξ τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας

δσον και ανεπανόρθωτος ἀπώλεια χρόνου, και καθυστέρησις τῆς μορφώσεως τῆς νεολαίας μας ἐπέρχεται πρὸς ἴδιαν τῆς πρὸ παντός, ἀλλὰ και τῆς πολιτείας, βλάβην. Ἀλλὰ και τὸ δυσασεστότερον ἀκόμη, ἐγγενῶς αὐτόπως εἰς τὴν ψυχὴν τῶν νέων μας τὸ ἐντελῶς ἀπαράδεκτον συναίσθημα, ὅτι τὸ Κράτος, τοῦ ὁποίου αὐτοὶ θὰ εἶναι αἷριον οἱ ἡγῆται και οἱ φορεῖς τῆς ἐξουσίας του, τοὺς ἀδικεῖ. Καὶ ὅτι μετὰ τὴν καταθληπτικὴν του φορολογίαν ἀποβλέπει νὰ καταστήσῃ ἀνωτέραν παιδείαν προνόμιον τῶν οἰκονομικῶς μόνον ἰσχυρῶν και πλουσίων.

Διὰ τοῦτο ἡ σύστασις Διακομματικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς ἐπιανεξέτασιν τοῦ θέματος, και γενικώτερον πρὸς καταρτισμὸν καταστατικῆς Παιδείας Χάρτου, ἀποτελεῖ ἐδῆ τῆς ἀληθῶς γεγονότος, τὸ ὁποῖον χαίρειται μετὰ ἐνθουσιασμοῦ. Καὶ συνιστῶμεν εἰς τὴν σπουδάζουσαν νεότητά μας νὰ ἐμπιστευθῆ εἰς τὴν στοργὴν τῆς ἑλληνικῆς ἐν συνόλῳ Κοινωνίας και εἰς τοὺς ἐν τῇ Βουλῇ ἐκπροσώπους τῆς τὸ ζήτημά της, και νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὰ μαθήματά των.

Τὸ σχολικὸν ἑορτολόγιον.

Τὸ «Διδασκαλικὸν Βῆμα», ἐπίσημον ὄργανον τῆς Διδασκαλικῆς Ὁμοσπονδίας Ἑλλάδος, ἐδημοσίευσεν εἰς τὸ φύλλον αὐτοῦ τῆς 28 Ὀκτωβρίου ἐ.ε. ἐπιστολὴν, ἀπευθυνομένην πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν και πάσης Ἑλλάδος κ. Δωρόθεον, τοῦ Συλλόγου Δημοδιδασκάλων Λακεδαιμόνος, Σπάρτης. Διὰ τῆς ἐπιστολῆς του ταύτης ὁ Σύλλογος, ἐκπροσωπῶν ἐν προκειμένῳ και τὴν γνώμην ὅλων τῶν Δημοδιδασκάλων τῆς περιοχῆς, διαμαρτύρεται διὰ τὴν κατάργησιν τῆς ἀργίας τῆς ἡμέρας τῆς ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ, 14 Σεπτεμβρίου, ἣτις κατὰ τὸ τροποποιηθὲν ἐσχάτως σχολικὸν Ἑορτολόγιον θεωρεῖται ἡμέρα ἐργασίμου. Καὶ κατὰ ταύτην μόνον οἱ δημοδιδασκαλοὶ εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ μεταβοῦν εἰς τὰ σχολεῖά των, ἐνῶ οὐδεὶς τῶν μαθητῶν προσέρχεται, καθ' ὅσον μεταβαίνουν μετὰ τῶν γονέων των εἰς τοὺς ναοὺς. Παρακαλεῖται δὲ ὁ Μακαριώτατος, ἵνα, διὰ προσωπικῆς του παρεμβάσεως παρὰ τοῖς ἀρμοδίοις, τεθῆ τέλος εἰς τὸ γεγονὸς τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἀντιτίθεται και πρὸς τὴν Παράδοσιν και πρὸς τὰ ἰδεώδη τῆς Ἐκκλησίας.

«Διδασκαλοὶ ἡμεῖς, γράφει ἡ ἐπιστολὴ, ἐπὶ 32 συναπτά ἔτη γαλουχῆσαντες χιλιάδας Ἑλληνοπαίδων μετὰ τὰ ἠθικὰ διδάγματα τῆς Ἁγίας και Ἀποστολικῆς ἡμῶν Ἐκκλησίας, θεωροῦμεν χριστιανικὸν καθῆκον, ἐν ὀνόματι τοῦ τιμίου Σταυροῦ, νὰ ὑψώσωμεν τὴν φωνὴν μας».

Τὴν τιμίαν ταύτην και εὐσεβόφωνα φωνὴν τῶν λαμπρῶν τούτων ἐκπαιδευτικῶν, τὴν ὁποίαν συμμερίζεται και τὸ ἐπίσημον ὄργανόν των, προβάλλομεν και ἡμεῖς διὰ τῶν στηλῶν τῆς «Ἐκκλησίας», ἐπαινοῦμεν δημοσίᾳ τὸ γενναῖον και χριστιανικώτατον φρόνημά τους και συνιστῶμεν τὴν ἀποδοχὴν του εἰς τοὺς ἀρμοδίους τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας.

Θρησκεία και Ἐπιστήμη.

Ζωηρὰν ἐντύπωσιν ἐνεποίησε τὸ γεγονὸς, ὅτι ἐκ τοῦ Πανεπιστημίου «Γεώργιος Οὐάσιγκτων» τῆς Ἀμερικῆς ἀπελύθη εἰς καθηγητῆς τῆς Φυσικῆς, διότι διεκήρυξεν, ὅτι αἱ ἐπιστημονικαὶ του πεποιθήσεις δὲν τοῦ ἐπιτρέπουν νὰ πιστεύῃ εἰς τὸν Θεόν. Ἐπὶ τῆς ἀπολύσεως ταύτης ὁμιλῶν ὁ πρότασις τοῦ Πανεπιστημίου τούτου ἐδήλωσεν, ὅτι ὄχι μόνον δὲν δύναται εἰς ἄθεος νὰ εἶναι καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου, ἀλλὰ και ὅτι ἡ ἄθεια δὲν συμβιβάζεται μετὰ τῆς ἀληθοῦς ἐπιστήμης.

Ἀληθῶς! Μόνον ἡ ἐξ ἀμαθείας ἀπορρέουσα ὑπερβασίς τῶν ὁρίων τῆς ἐπιστήμης εἶναι δυνατόν νὰ ὀδηγήσῃ εἰς τὴν ἄθειαν. Ἡ ἀληθῆς ἐπιστήμη, περιοριζομένη εἰς τὰ ὅρια τῆς ἐμπειρίας, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἔλθῃ εἰς σύγκρουσιν μετὰ τὴν θρησκείαν. Ἀντιθέτως ἡ ἀληθῆς ἐπιστήμη, προσπαθοῦσα νὰ ἀνιχνεύσῃ τὴν αἰτίαν τῶν ὄντων ὀδηγεῖ εἰς τὸν Θεόν. Δι' αὐτὸ οἱ κορυφαῖοι φυσιοδίφαι ὀλοκλήρουν τοῦ κόσμου κλίνουν εὐλαβῶς τὸ γόνυ πρὸ τοῦ Δημιουργοῦ, ὁ Ὅποιος «πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησεν».

Ἐπειτα ἡ γνώμη, ὅτι εἰς ἄθεος, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου εἶναι ἀπολύτως ὀρθή, διότι ἡ ἐπιστήμη, ὅταν δὲν ἐντάσσεται ἀρμονικῶς εἰς τὴν ὀργανικὴν ὁλότητα τοῦ πολιτισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἐμφυγχώνεται ἀπὸ τὴν θρησκείαν, δὲν εἶναι ἀξία, ἀλλ' ἀπαξία και δαιμονιώδης γνώσις, ποὺ ὀδηγεῖ εἰς τὸν ὄλεθρον και τὴν κατατροφήν.

Ἡ πίστις σφῆξι.

Ὁ Αἰσχύλος διδάσκει εἰς τὸν Προμηθεά του, ὅτι ὁ «γῆράσκων» χρόνος ἐκδιδάσκει πάντα». Καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὴν πνευματατέμφορον αὐτὴν χώραν μας, ποὺ εἶναι «σηκὸς τῆς ἐλευθερίας». οὐδεὶς πιστεύει, ὅπως ἐσχάτως ἐγράφη, ὅτι ἡ Οὐγγαρία πνέει τὰ λείψια, και ὅτι κατῆλθεν εἰς τὸν τάφον!

Τὰ αἵματα τῶν τέκνων της, ποὺ καθήρδενσαν εἰς ποταμοὺς τὴν μαρτυρικὴν της γῆν, εἶναι βέβαιοι, ὅτι θὰ συντηρήσουν και θὰ γονιμοποιήσουν τὸν ὑπέροχον ἰδεαλισμὸν της. Καὶ ἀργὰ ἡ γῆργορα, θὰ ἀναπηδήσουν ἀπὸ τὰ βάθη της οἱ ἐλευθερωταὶ της.

Ματαίως οἱ Ρῶσοι προσδοκοῦν, ὅτι ἡ τρομοκρατία θὰ νεκρώσῃ και θὰ μαρμαρώσῃ τὰς γενναίας καρδίας τῶν Οὐγγρων πατριωτῶν.

Ἡμεῖς ἀπὸ τὴν προῖστορίαν μας ἀκόμη, και ἀπὸ τὴν μυθολογικὴν μας ἀκόμη ἐποχὴν, γνωρίζομεν, ὅτι διὰ τὴν κεφαλὴν τῆς Μεδοῦσης ὑπάρχει πάντοτε κάποιος Περσεύς, ὁ ὁποῖος σώζει τὴν οἰανδήποτε ἀλυσόμενον Ἀνδρομέδαν ἀπὸ τὸ τέρας τοῦ ὁποῖου προορίζεται νὰ γίνῃ βορά.

Ἡ φοικτὴ κακουργία τῶν Ρώσων ἀπέναντι τῶν ἀγωνιστῶν τῆς ἐλευθερίας, προδίδει ἐμφανέστατα τὸν ἰδικὸν των φόβον διὰ τὴν αἷριον. Ἀπλῶς δέ, εἰς τὸν ἐφιαλτικὸν ὄντως πίνακα τῆς ἐγκληματικότητος και τῆς κακουργίας τὸν ὁποῖον πρὸ ὀλίγου καιροῦ διέγραψε ὁ ἴδιος ὁ Κροῦστσεφ ὁμιλῶν «διὰ τὸν μανιακὸν και πεπορωμένον κακούργον», ὅπως ἀπεκάλεσε τὸν Στάλιν, προστίθεται τώρα και τὸ μαρτύριον τῆς Οὐγγαρίας. Ὁ θρησκευόμενος Ἑλληνικὸς λαὸς συμπάσχει

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

'Ιερά Σύνοδος

Ἡ Ἱερά Σύνοδος συνεδριάζουσα κατά τὰς τακτὰς ἡμέρας συνεδριῶν αὐτῆς, Δευτέραν καὶ Τετάρτην, διεκπεραιοῖ τιθεμένας ὑπ' ὄψιν αὐτῆς ὑποθέσεις.

—Τὸ Συνοδικὸν Δικαστήριον, κατὰ τὸ διαρρεῦσαν δεκαπενθήμερον, διεξεπεραίωσε δικαστικούς φακέλους.

—Ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος προεδρεύει τῆς Ἱ. Συνόδου ἀπὸ τῆς συνεδρίας τῆς 19ης παρελθόντος, ἀποκατασταθεῖσης πλήρως τῆς ὑγείας αὐτοῦ.

—Κατὰ τὸ παρελθὸν δεκαπενθήμερον πολλὰ τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν συνήλθον εἰς ἐπαλλήλους συνεδρίας, ἔλαβον σχετικὰς ἀποφάσεις, τὰς ὁποίας ἔθεσαν ὑπ' ὄψιν τῆς Ἱ. Συνόδου διὰ τὴν λήψιν Συνοδικῶν ἀποφάσεων περαιτέρω.

—Ἡ Ἱ. Σύνοδος κατὰ τὴν Συνεδρίαν Αὐτῆς τῆς 26ης παρελθόντος, ἀποδεχθεῖσα νόμιμον καὶ κανονικὴν παραίτησιν τοῦ ἐπὶ ὑπερτριακονταετίαν ἐργασθέντος ὡς ἱεροκήρυκος Ἀρχιμ. Ἰωάννου Μακροπούλου, συνταξιοδοτησμένου, ἐξέφρασεν εἰς αὐτὸν τὸν ἔπαινον καὶ τὴν εὐαρέσκειαν τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τὴν καρποφόρον αὐτοῦ καὶ πολυετῆ πνευματικὴν δρᾶσιν.

—Κατηρήσθη Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Σεβ. Σάμου κ. Εἰρηναίου καὶ Χίου κ. Παντελεήμονος καὶ τοῦ παρὰ τῆς Ἱ. Συνόδου Βασιλικῆς Ἐπιτροπῆς καθηγητοῦ κ. Ἱ. Καρμίρη, διὰ τὸν προγραμματισμὸν μέλλοντος νὰ συγκληθῆ εἰς τὰς Ἀθήνας Συνεδρίου τῶν Ἱεροκηρύκων.

Ο.Δ.Ε.Π. Τῆ 16ῃ ὡς καὶ τῆ 22α παρελθόντος μηνὸς Νοεμβρίου συνήλθε ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ ἐν τῇ ἐν Πειραιεὶ οἰκίᾳ αὐτοῦ τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον τοῦ Ο.Δ.Ε.Π., παρόντων ἀπάντων τῶν μελῶν αὐτοῦ, καὶ ἠσχολήθη μὲ ζήτηματα τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Ἀποστολικὴ Διακονία. Κατόπιν σχετικῆς ἐγκυκλίου τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Δωροθέου, Προέδρου τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἐπανέλαβον τὴν λειτουργίαν των διὰ τὸ νέον σχολικὸν ἔτος 1956-1957 κατὰ τὴν «Κυριακὴν τοῦ Σπορέως», ἥτοι τῆ 14 Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. Κατ' αὐτὴν ὁ παρὰ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας Διευθυντῆς τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων περιεσθὼν πλείστας ἐνορίας τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς ἐπεστάτησεν αὐτοπροσώπως εἰς τὴν τακτοποίησιν τῆς ἐργασίας καὶ πλήρους ἐφαρμογῆς τοῦ κατηχητικοῦ συστήματος τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Τὴν προτεραιάν ἐγένετο, τὴν 10 π. μ., ἐν τῇ Ἀποστολικῇ Διακονίᾳ συγκέντρωσις τῶν Κατηχητῶν καὶ Κατηχητριῶν, καθ' ἣν μετὰ σύντομον χαιρετισμὸν τοῦ Ἀναπληρωτοῦ Γεν. Διευθυντοῦ, ὠμίλησεν πρὸς αὐτοὺς ὁ Διευθυντῆς τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων καὶ κατένευε τὴν ἐργασίαν.

—Τὸ μερίμνη τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας λειτουργοῦν Θεολογικὸν Οἰκοτροφεῖον ἤρχισε τὴν λειτουργίαν του τὴν 15ην Ὀκτωβρίου συμφώνως πρὸς τὸν Κανονισμὸν αὐτοῦ.

—Εἰς τὴν αἴθουσαν Διαλέξεων καὶ Τελετῶν τῆς Ἀπ. Διακονίας ἤρχισαν αἱ διαλέξεις καὶ ὁμιλίαι. Ἐγένοντο ἡδη δύο διαλέξεις. Μία τὴν 10 Ὀκτωβρίου καὶ ὡραν 7 μ. μ. μὲ θέμα «Ὁ Χριστιανισμὸς καὶ ἡ Οἰκογένεια» καὶ ἡ δευτέρα τῆ 14 Νοεμβρίου μὲ θέμα «Ὁ Χριστὸς καὶ ὁ Κόσμος».

—Ὁ παρὰ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας Διευθυντῆς τοῦ θείου Κηρύγματος παρέστη εἰς τὴν ἐναρξιν τῶν ἐφεταιῶν ὁμιλιῶν τοῦ ἐν Καλλιθέᾳ θρησκευτικοῦ Συλλόγου «Ἀναμόρφωσις» τὴν 16 Ὀκτωβρίου καὶ ὠμίλησεν ἐπικαίρως.

καὶ συνοδυνᾶται διὰ τὸν Γολγοθᾶν τῆς εὐγενοῦς χώρας. Ἀλλὰ γνωρίζει τὴν πίστιν τῆς εἰς τὸν Χριστὸν καὶ εἰς τὴν ἐλευθερίαν. Καὶ ἡ «πίστις σώζει». Διὰ τοῦτο πιστεύει ἀκράδαντος, ὅτι δὲν θὰ ἀργήσῃ νὰ κλισηθῆ ἡ πέτρα τοῦ μνημείου τῆς. «Πᾶσα δύναμις καὶ πᾶς πλοῦτος ὑπέκει τῇ ἀρετῇ», ὅπως λέγει ὁ θεὸς Πλάτων.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Δωροθέος τῆ 15 παρελθόντος μηνὸς προήδρευσε τοῦ «Δημητριάδειου Ἰδρύματος», οὗτινος παρίστατο καὶ τὰ μέλη, ὁ κ. Χωρέμης Πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, οἱ κ.κ. Δημητριάδης καὶ Μουτούσης καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Σούρλος.

—Τῆ 16 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος προήδρευσε τοῦ Κ. Συμβουλίου τοῦ ΟΔΕΠ.

—Ὁ Μακαρ. Ἀρχιεπίσκοπος τῆ 18 λήξαντος μηνὸς παρέστη μετὰ τοῦ θεοφ. Ἐπισκόπου Μαραθῶνος κ. Δαμασκηνοῦ κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἀπονομῆν τῶν πτυχίων εἰς τοὺς πρώτους συμβούλους Ἐπαγγελματικῆς Προσανατολισμοῦ καὶ πρώτους ἀποφοίτους τῆς Σχολῆς Μαθητείας Σιδηροδρόμων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

—Τῆ 20ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ κ. Σολομωνίδη, τ. Ὑπουργοῦ καὶ Συμβούλου τοῦ Ο.Δ.Ε.Π., ὡς καὶ τοῦ βουλευτοῦ κ. Μαλαμίδα, τ. Ὑπουργοῦ.

—Τῆ αὐτῆ ἡμέρᾳ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἔσχε μακρὰν συνεργασίαν μετὰ τῆς Α. Ε. τοῦ προεδρευόντος τῆς Κυβερνήσεως, Ἀντιπροέδρου αὐτῆς κ. Ἀποστολίδη, ἐν συνεχείᾳ δὲ μετὰ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς κ. Ροδοπούλου.

—Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος τὴν μὲν πρωίαν τῆς 21ης λήξαντος ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τῆς Α. Ε. τοῦ πρεσβευτοῦ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς κ. Γεωργίου Ἄλλεν, συνοδευομένου ὑπὸ τοῦ Γραμματέως τῆς Πρεσβείας κ. Καλλιγᾶ, τὰς δὲ ἀπογευματικὰς ὥρας τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ κ. Σκέφερι μονίμου Ὑφ' ἡγοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν.

—Τῆ 22α λήξαντος μηνὸς ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου πρ. Λήμνου κ. Βασιλείου τοῦ κ. Χούντα, γενικοῦ ἀρχιάτρου Ἀστυνομίας Πόλεων τοῦ κ. Μπαρτσακούλια, νομικοῦ συμβούλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων τοῦ Ἀρεοπαγίτου κ. Σούρλου καὶ τοῦ Δημάρχου Λαρίσης κ. Χατζηγιάννη.

—Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας ὁ Μακαριώτατος προήδρευσε τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Δ.Ε.Π.

—Τῆ 24η παρελθόντος μηνὸς ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἔσχε μακρὰν συνεργασίαν μετὰ τῆς Α. Ε. τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κ. Θηβαίου ἐπὶ οἰκονομικῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων.

—Τῆ αὐτῆ ἡμέρᾳ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ γραμματέως τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως κ. Κανελλάκη τοῦ κ. Ζαλοκώστα τ. Βουλευτοῦ τοῦ πρεσβευτοῦ κ. Στεφάνου, Γενικοῦ Διευθυντοῦ Ἐκκλησιῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν τοῦ κ. Κων. Κούρκουλα διευθυντοῦ τοῦ περιοδικοῦ «Ἀνάπλασις».

—Τῆ 26ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ κ. Μάξγουελ, τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν μετὰ τοῦ καθηγητοῦ κ. Α. Ἀλιβιζάτου.

—Τῆ 27ῃ π. μηνὸς ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἀνελθὼν εἰς τὰ Ἀνάκτορα Τατοῦ ἐπεσκέφθη τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα μεθ' οὗ συνεσκέφθη ἐπὶ ὧραν. Μετὰ ταῦτα δὲ ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Σάρδεων κ. Μαξίμου καὶ Ἰκονίου κ. Ἰακώβου ἀντιπροσώπων τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμικοῦ Πατριάρχου κ. Ἀθηναγόρου.

—Ἐντολῆ τῆς Α. Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν ὁ θεοφ. Ἐπίσκοπος Εὐρίπου κ. Ἀλέξιος ἐχοροστάτησε κατὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ εορτάζοντος (21) πανεπιστημιακοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου (Κατικαρῆς).

—Ἐκπροσώπων τὴν Α. Μ. τὸν Ἀρχιεπίσκοπον ὁ θεοφ. Ἐπίσκοπος Εὐρίπου κ. Ἀλέξιος παρέστη τῆ 25ῃ τοῦ ἰδίου μηνὸς εἰς τὸν πανηγυρικὸν ἑορτασμὸν ἐπὶ τῇ ἐπετείᾳ τῆς Ἰδρύσεως τῆς Ὁρθοδόξου Χριστιανικῆς Ἐνώσεως Κορασιῶν.

—Ἐντολῆ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου ὁ θεοφ. Ἐπίσκοπος Εὐρίπου κ. Ἀλέξιος παρέστη τοῦ ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ ναῷ τῶν Ἀθηνῶν τελεσθέντος τῆ 25ῃ Νοεμβρίου μνημοσύνου ὑπὲρ τῶν πεσόντων εἰς Κορέαν Ἑλλήνων μαχητῶν.

—'Εκπροσωπών τὸν Α. Μ. τὸν Ἀρχιεπίσκοπον ὁ θεοφ. Ἐπίσκοπος Μαραθῶνος κ. Δαμασκηνὸς παρέστη τῇ 19 π. μηνὸς κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Χίου κ. Παντελεήμονος δοθεῖσαν ἐν τῷ Πειραϊκῷ Συνδέσμῳ διάλεξιν.

—'Εκπροσωπών τὴν Α. Μακαριότητα τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Μαραθῶνος κ. Δαμασκηνὸς παρέστη τῇ 25 π. μηνὸς κατὰ τὰ ἐγκαίνια τῆς ἐν Πειραιεὶ Ἐστίας Ὁδηγῶν τοῦ τοπικοῦ τμήματος Πειραιῶς.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ

Ἱερὰ Μητρόπολις Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων

Καθ' ἃ ἐπιστέλλουσιν ἡμῖν ἐκ Καρδίτσης τὴν 6ην Νοεμβρίου ἔ. ἔ. καὶ ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῶ, μετὰ προηγηθεῖσαν θείαν Λειτουργίαν, συνήλθον εἰς ἕκτακτον Ἱερατικὸν Συνέδριον ὑπερδιακόσιοι Ἱερεῖς ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Κυρίλλου, ὅπερ ἀπευθυνθὲν πρὸς τὸν Μακαριώτατον Προκαθήμενον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ Πρόεδρον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κ. Δωρόθεον ἐξητήσατο τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας τοῦ πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου αὐτῶν ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας.

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἐδέσσης καὶ Πέλλης

Ἐπιστέλλουσιν ἡμῖν, ὅτι ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἐδέσσης καὶ Πέλλης κ. Διονύσιος καταβάλλει προσπάθειαν, ἵνα κτισθῇ ἐν Ἐδέσῃ παρεκκλήσιον εἰς τιμὴν τῆς ἁγίας νεομάρτυρος Παρθένιας καὶ πανηγυρικῶς ἐορτάζεται ἡ μνήμη αὐτῆς. Εἰς τὸν ἐν Ἀγίῳ Ὄρει δόκιμον ποιητὴν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν δοσιώτατον μοναχὸν Γεράσιμον Μικραγινανίτην ἀνετέθη ἡ σύνταξις τῆς ἁσματικῆς Ἀκολουθίας τῆς ἁγίας Μάρτυρος, περὶ ἧς πλείονα γράφονται εἰς τὸ ἐν τῷ ταυταριθμῷ «Ἐφημερίῳ» δημοσιευόμενον σχετικὸν ἄρθρον τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἐδέσσης καὶ Πέλλης κ. Διονυσίου.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Τὸν παρελθόντα μῆνα Νοέμβριον, καθ' ἃ ἀναγράφει ὁ «Ἀπόστολος Ἀνδρέας» κανονικῶς καὶ βάσει τῶν Συνοδικῶν Διατάξεων ἡ Ἀγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος τοῦ Οἰκουμηνικοῦ Θρόνου συνεκροτήθη ἐκ τῶν κατωτέρω τοῦ κλίματος Κωνσταντινουπόλεως Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν: Δέκρων, Πριγκιπωνήσων, Αἴνου, Εἰρηνοπόλεως, Χαλκηδόνος, Χαλδίας, Φιλαδελφείας, Ἰμβρου, Τενέδου, Σάρδεων, Λαοδικείας, καὶ Προικονήσου. Ἡ θητεία τῆς Συνόδου ταύτης εἶναι τετράμηνος, ὅποτε καὶ θὰ ἀνασυγκροτηθῇ.

—Πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐχορηγήθη ὑπὸ τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως ποσὸν 3.000.000 περίπου τουρκικῶν λιρῶν ἕναντι τῶν ζημιῶν τῆς 6ης Σεπτεμβρίου 1955.

—Ἐν Στοκχόλμῃ ἐγένετο τὴν 14ην Ὀκτωβρίου ἡ χειροτονία τοῦ πρώτου ὀρθοδόξου Ἐπισκόπου τῶν ἐν Σουηδίᾳ Ἐσθονῶν προσφύγων θεοφιλεστάτου κ. Γεωργίου Βέλμπε.

Ἅγιον Ὄρος

Τὸ μόνον ἑναπομείναν ἐν τῇ Ὀρθοδοξίᾳ ἀξιόλογον μοναστικὸν κέντρον, διέρχεται μεταπολεμικῶς ἀσυνήθη εἰς ἔμψυχον ὕλικόν κρίσιν. Τὸ γεγονός τοῦτο, προκαλεῖ μεταξύ τῶν ἐπαϊόντων Ἀγιορειτῶν, δικαιολογημέναν ἀνησυχίαν. Τὸ φαινόμενον ὀφείλεται εἰς τὴν ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων παρατηρουμένην ἀπροθυμίαν πρὸς μονασμὸν ἀπὸ μέρους ἰδίᾳ τῆς εὐσεβοῦς νεότητος. Νέοι καιροί, νέα ἡθῆ, διάφορος νοοτροπία ἐκείνης, ἡ ὁποία ἐδημοιούργησε καὶ συνετήρησεν ἐπὶ μίαν χιλιετηρίδα τὸ Ἅγιον Ὄρος. Μολαταῦτα, ἡ πνευματικὴ ἀξία τοῦ μοναχισμοῦ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, οὐδεμίαν ὑπέστη μείωσιν ἀπὸ τὴν ῥοήν τοῦ χρόνου. Οὐ μὴν, ἀλλ' ἐπεβλήθη καὶ ὡς κεφαλαίωδους σημασίας θρησκευτικῆ βίωσις ἐν τῇ καθόλου ἱστορίᾳ τοῦ χριστιανισμοῦ, ὡς αὐτὸς οὗτος ὁ ἀστραβὴς κανὼν τῆς ἁγίας ἐν Χριστῷ ζωῆς. Ἡ δὲ ὕψις τῆς πρὸς τὸν μοναχισμὸν ἐφέσεως, ἐλέγχει μᾶλλον κοσμικὰς ῥοπὰς, αἵτινες εὕρισκον ἔκφρασιν εἰς τὸν σύγχρονον ἐν Ἑλλάδι «χριστιανικὸν κοινωνισμόν», ὑπὸ τὸ διαφανὲς τοῦ ὁποιοῦ κάλυμμα, δὲν εἶναι πολὺ δύσκολον νὰ διακρίνη τις στοιχεῖα οὐμανιστικά.

Πρὸς περιστολὴν τοῦ ἀπὸ τῆς ἀποκαρδιωτικῆς ἀπανδρώσεως τῶν Ἱερῶν Μονῶν κινδύνου, τὸ Ἅγιον Ὄρος ἀπεφάσισε τὴν ἐπαναλειτουργίαν τῆς περιψύστου Ἀθωνιάδος Σχολῆς, ἣτις θεωρεῖται, παρὰ τοῖς τὰ πρῶτα φέρουσιν ἐν τῷ Ἱερῷ ἡμῶν τόπῳ, ὡς ἡ μόνη σήμερον ἀπομεινῶσα ἑλπίς καὶ πρὸς ἡν μετ' ἐμπιστοσύνης στρέφονται νῦν τὰ βλέμματα τῶν Ἀγιορειτῶν.

Ἡ ἐν λόγῳ Σχολή, ἀγχι ἤδη τριετῆ βίον, καθ' ὃν ἠδυνήθη ν' ἀποδώσῃ εἰς τὰς Μονὰς τέσσαρας τελειοφοίτους, οἵτινες θὰ καλύψουν ἰσαριθμους θέσεις, ἀπαιτούσας μεμορφωμένους μοναχοὺς, ὡς εἶναι τὸ Γραφεῖον, ἡ Βιβλιοθήκη, ἡ ξενάγησις τῶν ἐπισκεπτῶν, τὸ Ἀρχεῖον, κλπ., εἰς ἐποχὴν μάλιστα ἐλλείψεως τῶν καταλλήλων προσώπων. Ἡ ἐπαναλειτουργία τῆς Ἀθωνιάδος, θεωρεῖται ὡς περιφανῆς νίκη τῶν στοιχείων ἐκείνων, ἅτινα ἐμφοροῦνται ἀπὸ προοδευτικὰς τάσεις, συνισταμένας εἰς τὴν νοσταλγίαν, ὅπως εἰσρεύσουν εἰς τὰς Ἱερὰς Μονὰς νέοι πεπαιδευμένοι. Παρὰ τοῖς συντηρητικῶς ὅμως τοῦ Ἀγίου Ὄρους, ὑπάρχει πολὺς σκεπτικισμὸς, πιστευόμενος ὅτι ὁ Μοναχισμὸς δὲν διδάσκειται, ἀλλ' εἶναι προνομίον «ὅσοις ἔπνευσεν ἡ θεόρρυθμος χάρις, καὶ πάντων ἄχωρον τὸν λόγον τοῦτον». Διὸ καὶ, κατ' αὐτοὺς πάλιν, οἱ ἐκ μοναχῶν, οἵτινες προέρχονται ἐκ τῶν Ἱερῶν Μονῶν, κινδυνεύουν νὰ ὑποστοῦν διαφοροποίησιν τῆς ψυχολογίας των, διὰ τῆς αὐξήσεως τῶν γνώσεών των, με συνέπειαν νὰ ἐξέλθουν εἰς τὸν κόσμον πρὸς ἀναζήτησιν θέσεως, οἱ δὲ ἐκ τοῦ κόσμου προερχόμενοι, θὰ δεχθῶν εὐχαρίστως νὰ βαστάσουν τὸν χριστὸν ὅσον καὶ βαρύναντον ζυγὸν τοῦ παρθενικοῦ καὶ ἀσκητικοῦ βίου; Ἡ Ἱερὰ Κοινότης, ἐνδιαφερομένη διὰ τὴν ἐπάνδρωσιν τῶν Ἱερῶν Σκηνωμάτων, ἐν τῇ Κανονιστικῇ Διατάξει τῆς Σχολῆς, καθιέρωσεν ἐν δεσμευτικῶν ἄρθρον διὰ τοὺς σπουδαστάς, κατὰ τὸ ὅποιον, ὦφελον μετὰ τριετῆ φοίτησιν νὰ δηλώσουν ἂν ἐδέχοντο νὰ καροῦν μοναχοί, ἄλλως θὰ ἀπεμπέμποντο. Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀπετέλει ἄγχος διὰ τοὺς μαθητάς, πολλοὶ τῶν ὁποίων ἦσαν ἀποφασισμένοι νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν Σχολήν. Πρὸ τοῦ κινδύνου τούτου, ἡ Ἱερὰ Κοινότης ὑπεχώρησεν εἰς τὰ πέντε ἔτη, ὅπερ οὐσιαστικῶς σημαίνει ἄρσιν παντὸς δεσμοῦ, δεδομένου ὅτι εἰς τὸ δίδασμα τοῦτο κλείει καὶ ὁ κύκλος σπουδῶν. Δύναται, ἐπομένως, τὸ Ἅγιον Ὄρος νὰ ἐλπίζει; Τίποτε δὲν εἶναι ἀπόλυτον. Λογικὸν ὅμως εἶναι νὰ θεωρησῶμεν τὴν λειτουργίαν τῆς Σχολῆς, ὡς ἀπέλπιδα πειραματισμῶν. Ἡ ἱ. Κοινότης καὶ προσπάθειαν καταβάλλει καὶ δαπανῶν οὐ φείδεται. Πρὸς τιμὴν δὲ τοῦ Σχολάρχου, Ἐπισκόπου Μηλιτουπόλεως κ. Ναθαναήλ, διεσκεδάσθησαν αἱ θλιβεραὶ ἀναμνήσεις τῶν Ἀγιορειτῶν ἀπὸ τὴν προπολεμικῶς λειτουργήσαναν Ἀθωνιάδα. Καὶ τὸ σπουδαιότερον, ὅτι συνεκέντρωσε τὰς συμπαθείας τῶν πολλῶν, εἰς τρόπον ὥστε οὐδαμοῦ νὰ διαφαίνεται κίνδυνος ἐμπρησμοῦ τῆς Σχολῆς, ὅπως ἐγένετο ἐπὶ τοῦ σοφοῦ Εὐγενίου Βουλγάρεως...!

Ἅγιον Ὄρος

θ. μ. δ.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

Τὴν 11ην π. μηνὸς Νοεμβρίου ἡ Α. Θ. Μακαριότης ὁ Πατριάρχης Ἀντιοχείας κ. Ἀλέξανδρος ὁ Γ' ἐώρτασε τὸ ἀργυροῦν ἱωβηλαῖον τῆς ἐνδόξου πατριαρχίας του. Λόγῳ τῆς ἀνωμάλου πολιτικῆς καταστάσεως, ὁ ἐορτασμός δὲν ἔλαβεν, ὡς ἀρχικῶς εἶχεν ὀρισθῆ, εὐρύν χαρακτήρα, περιορισθεὶς εἰς ἀπλήν ἀρχιερατικὴν λειτουργίαν μετὰ δοξολογίας ἐν τέλει, τελεσθεῖσαν ὑπὸ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν, ἐν τῷ ἐν Δαμασκῷ σεπτῷ πατριαρχικῷ ναῶ, Ἐμῆσι Ἀλεξάνδρου, Βαγδάτης Φωτίου, Τολέδου (Ἀμερικῆς) Σαμουήλ καὶ τοῦ Ἐπισκόπου Σεργιουπόλεως Βασιλείου, πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου ἐν Μόσχᾳ, τῆ συμμετοχῇ καὶ τοῦ κλήρου τῆς πατριαρχικῆς αὐλῆς. Ὁ πολὺς Πρωθυεράρχης καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἐδέχετο τὰ συγχαρητήρια ἀνωτάτων ὑπαλλήλων τῆς Συριακῆς Δημοκρατίας, τῶν προυχόντων τῶν Ἀραβορθοδόξων κοινοτήτων, βουλευτῶν καὶ διακεκριμένων πολιτικῶν ὡς καὶ τῶν πρεσβευτῶν Ἑλλάδος καὶ Σοβιετικῆς Ρωσίας.

Παλαιὸς ἀπόφοιτος τῆς ἐν Χάλκῃ Ἱερᾶς θεολογικῆς Σχολῆς καὶ ἐπὶ τριετίαν τρόφιμος τῆς πνευματικῆς Ἀκαδημίας τοῦ Κιέβου, ἄγων τὸ 88ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ὁ Μακαριώτατος Ἀλέξανδρος ἐξελέγη Πατριάρχης τῆς Μεγάλης θεουπόλεως

*Αντιοχείας καὶ πάσης Ἀνατολῆς τὴν 9 Φεβρουαρίου τοῦ 1931 κατόπιν σφοδροῦ κομματικοῦ ἀγῶνος μεταξύ τῶν ἀντιμαχομένων μερίδων. Ἡ 25ῆς πατριαρχία τοῦ πολιοῦ τούτου Πρωθιεράρχου ὑπῆρξε λίαν καρποφόρος καὶ ἰδίως εἰς ἔργα οἰκοδομικῆς φύσεως. Ἀνεκαίνισε τὸν πατριαρχικὸν ναὸν ἐκτίσε διάφορα προσοδοφόρα κτήματα καὶ τελευταίως ἠκοδόμησε καλλιμάρμαρον καὶ μεγαλοπρεπῆ πατριαρχικὸν μέγαρον. Τύπος ἀρχοντικός, λεπτὸς τοὺς τρόπους, τηρητῆς τῶν ἐκκλησιαστικῶν παραδόσεων, συνετὸς καὶ διπλωμάτης ἐπιδέξιος ἀπολαμβάνει τῆς ἀγάπης, τῆς ἐκτιμῆσεως καὶ τοῦ σεβασμοῦ οὐ μόνον τοῦ ποιμνίου του καὶ τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν Συρίας καὶ Λιβάνου ἀλλὰ καὶ πασῶν τῶν ἀδελφῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν.

Σύγκλησις Συνόδου.—Κατὰ τὰς ἀρχὰς Νοεμβρίου συνήλθεν ἐν Δαμασκῷ ἡ τῆς φθινοπωρινῆς περιόδου Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἀντιοχείων, ἣτις ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἠσχολήθη μὲ διάφορα ζητήματα ἐκκλησιαστικῆς φύσεως. Μεταξὺ ἄλλων ἐξελέγη Ἐπίσκοπος Ἐδέσσης καὶ Ἀρχιεραματεὺς τοῦ Πατριαρχείου ὁ πανοσιολ. ἀρχιμαν. Ἀλέξανδρος Ἀσσάφ, οὐτινος ἡ χειροτονία τελεσθήσεται ἐν λίαν προσεχεῖ μέλλοντι. Ὁ νεοεκλεγείς Ἐπίσκοπος ἐσπούδασε εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν Μόσχας, γυνώριζε δὲ ἐκτὸς τῆς ἀραβικῆς καὶ τῆς ρωσικῆς, τὴν ἀγγλικὴν, γερμανικὴν καὶ γαλλικὴν γλῶσσαν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Ἡ Σιωνίτις Ἐκκλησία ἐξακολουθεῖ νὰ χεϊμάζηται. Οἱ Ἀραβορθόδοξοι ἐμένονσιν εἰς τὰς ἀξιώσεις των ζητούντες συγκυριαρχίαν εἰς τὰ Πανάγια προσκνήματα, ἀνάμειξιν των εἰς τὰ οἰκονομικά τοῦ Πατριαρχείου καὶ εἰ δυνατόν τελείαν ἀραβοποίησιν τοῦ ἀνωτάτου κλήρου. Τὸ ἀνώτατον ἐν Ἀμμόν Δικαστήριον κατόπιν προσφυγῆς εἰς αὐτὸ ὑπὸ τῶν ἀραβορθοδόξων, θέλει δικάσῃ καὶ ἀποφανθῆ κατὰ πόσον οἱ ἡμέτεροι δικαιοῦνται ἀνευ τῆς συμμετοχῆς τῶν ἀραβορθῶνων νὰ προβοῦν εἰς πατριαρχικὴν ἐκλογὴν. Ὡς πρὸς τὴν ἀπάνανσιν ἐπικρατεῖ ἀσιοδοξία, ἀρκεῖ νὰ τηρηθῶσι αἱ ὑπὸ τῶν κανονισμῶν ὀριζόμεναι διατυπώσεις. Δυστυχῶς δὲν ἐκόπασεν εἰσὲτι ὁ ἐσωτερικὸς σάλος. Οἱ Ἁγιοταφῖται εἶναι διηρημένοι εἰς δύο ἐξ Ἰσοῦ ἰσχυρὰς παρατάξεις, ἡ μία πρὸς τὸν γέροντα Σκευοφύλακα τοῦ Π. Τάφου ἀρχιμ. Κυριακὸν καὶ ἡ ἕτερα περὶ τὸν ἀρχιεπίσκοπον Τιβερίδος Βενέδικτον. Ἐὰν δὲν ἐπικρατήσῃ ἡ σύνεσις καὶ ἡ φρόνησις, ἡ θλιβερὰ αὕτη διαμάχη θὰ ἔχει οὐχὶ εὐχάριστα ἀποτελέσματα.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Καθ' ἃ ἀναγράφει τὸ ἐπίσημον ἐκκλησιαστικὸν ὄργανον τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου «Ἀπόστολος Βαρνάβας», τὴν 15ην Ὀκτωβρίου συνεβρίσασεν ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ ἡ Ἐφορεία τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς «Ἀπόστολος Βαρνάβας». Ἀπερσίσθη ὅπως, ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ σχολικοῦ ἔτους, ἡ Ἐφορεία τῆς Σχολῆς ἀπευθύνῃ θερμὸν χαιρετισμὸν πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον κ. Μακάριον καὶ ἐπικαλεσθῆ τὰς εὐλογίας αὐτοῦ διὰ τὴν ἀσίαν καὶ ἀπρόσκοπτον λειτουργίαν τῆς Σχολῆς. Τὰ μέλη τῆς Ἐφορείας ἐξέφρασαν τὴν πικρίαν των διὰ τὸν ἐκτοπισμὸν τοῦ Προέδρου αὐτῆς Σεβ. Μητροπολίτου Κιτίου κ. Ἀνθίμου καὶ διὰ τὴν κράτησιν τοῦ διευθυντοῦ τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς πανοσ. ἀρχιμ. κ. Κ. Λευκωσιάτη. Ἐν τέλει ἡ Ἐφορεία προέβη εἰς τὸν καταρτισμὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Σχολῆς καὶ ἔλαβε γνῶσιν ὑποβληθέντος καταλόγου τῶν ἐφέτος ἐγγραφέντων μαθητῶν, οἵτινες ἀνέρχονται εἰς 38.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ἡ ἐν τῷ κράτει θεῖσις τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ Σοβιετικὴ περὶ Ἐκκλησίας καὶ θρησκείας νομοθεσία παρέχει εἰς ἕκαστον πολίτην τὸ δικαίωμα ὄχι τῆς ἐλευθερίας ἐκλογῆς τῆς θρησκείας, ἀλλὰ καὶ τὸ δικαίωμα νὰ μὴ ἀναγνωρίζῃ οὐδεμίαν θρησκείαν καὶ νὰ ἀσκήσῃ ἀντιθρησκευτικὴν προπαγάνδαν. Τὸ ἰδιόμορφον τῆς νομοθεσίας τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως ὡς πρὸς τὴν θρησκείαν οὐνίσταται εἰς τὸ ὅτι ὅλα αἱ θρησκείαι εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἐνωσιν εἶναι ἴσαι ἀπέναντι τοῦ νόμου, καμμία δὲ ἐξ αὐτῶν δὲν ἀπολαμβάνει προνομίαν ἢ πλεο-

νεκτημάτων τινῶν ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς ἄλλας. Συμφώνως πρὸς τὸ Διάταγμα διαχωρισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τοῦ κράτους καὶ τοῦ Σχολείου ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν, εἰς ὅλα τὰ κρατικά καὶ δημόσια ἰδρύματα κατηργήθησαν αἱ θρησκευτικαὶ τελεταὶ καὶ λειτουργίαι, κατηργήθη ὁ θρησκευτικὸς ὄρκος, αἱ δὲ ληξιαρχικαὶ πράξεις διενεργοῦνται ὑπὸ δημοσίων ὑπηρεσιῶν. Ἀλλὰ ἀνεξαρτήτως τούτου, ἕκαστος πολίτης ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ νυμφεῖται καὶ νὰ βαπτίζῃ τὰ παιδιὰ του κατὰ τὰς παραδόσεις τῆς θρησκείας του. Τὸ Κράτος θεωρεῖ τὰς τελετὰς αὐτὰς ὡς ἰδιωτικὰς ὑποθέσεις τῶν πολιτῶν, εἰς τὰς ὁποίας δὲν ἀναμειγνύεται, ὅπως δὲν ἐπεμβαίνει καὶ εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ζωὴν τῶν θρησκευτικῶν ὁργανώσεων, δηλαδὴ εἰς τὴν δογματικὴν καὶ κανονικὴν πλευρὰν τῆς δράσεώς των καὶ εἰς τὴν οὐσίαν τῆς διδασκαλίας τῆς πίστεως.

Ἐκτὸς τῶν δημοσίων λειτουργῶν, οἱ θρησκευτικοὶ λειτουργοὶ ὅλων τῶν θρησκειῶν, κατόπιν προσκλήσεως τῶν πιστῶν ἀνεμποδίστως ἐπισκέπτονται τὰς κατοικίας των, ὅπου ἐκτελοῦν λειτουργίας καὶ διαφόρους θρησκευτικὰς τελετὰς.

Αἱ θρησκευτικαὶ ὁργανώσεις διαθέτουν ἴδια θρησκευτικὰ ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα διὰ τὴν προετοιμασίαν λειτουργῶν.

Ἡ Ρωσικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἔχει δύο θεολογικὰς Ἀκαδημίας καὶ ὀκτὼ θεολογικὰς Σχολὰς ἑκπαιδευσεως. Θεολογικὰς σχολὰς ἔχουν καὶ οἱ Καθολικοὶ, οἱ Ἀρμένιοι, οἱ Μουσουλμάνοι κτλ.

Εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἐνωσιν ὑφίστανται μερικαὶ δεκάδες μοναστηρίων ἐκ τῶν ὁποίων τοιαῦτα ὅπως ἡ Λαύρα τοῦ Τρόιτσκο—Σεργίεβο, ἡ Λαύρα τοῦ Κιέβο—Πετσόρσκ, ἡ Λαύρα τοῦ Ποτσάεφ, τὸ μοναστήρι τοῦ Πακῶφ—Πετσόρσκ, ἡ γυναικεία μονὴ τοῦ Κιέβου εἶναι γνωστὰ πέραν τῶν συνόρων τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως. Τὸ πλεῖστον τῶν μοναστηρίων διαθέτουν γαίαι, οἱ δὲ μοναχοὶ καταγίνονται εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς ἢ ἀσχολοῦνται εἰς διάφορα ἐπαγγέλματα καὶ διαφόρους ἐργασίας. Τὰ μοναστήρια τὰ ὁποία δὲν ἔχουν γαίαι ὑφίστανται χάρις εἰς τὰ εἰσοδήματα ἀπὸ τὰς ἐθελοντικὰς εἰσφορὰς τῶν πιστῶν, δηλαδὴ ἀπὸ τὴν θρησκευτικὴν των δράσιν.

Αἱ θρησκευτικαὶ ὁργανώσεις ἐκδίδουν ἐκκλησιαστικὰ ἡμερολόγια, λειτουργικὰ βιβλία, ἐγχειρίδια διὰ τὸ διδασκτικὸν προσωπικὸν καὶ τοὺς μαθητὰς τῶν θεολογικῶν ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων. Ἐκτὸς τούτου ἐκδίδονται διάφορα περιοδικὰ. «Τὸ περιοδικὸν τοῦ Πατριαρχείου τῆς Μόσχας», τὸ περιοδικὸν τῶν βαπτιστῶν «Μπράτσκυ βέστινκ» καὶ ἄλλα. Ἡ Ρωσικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία καὶ ἡ Ἐνωσις Εὐαγγελιστῶν, χριστιανῶν βαπτιστῶν, ἐκδίδουν βιβλίους.

Πηγὴν χρηματικῶν μέσων τῶν θρησκευτικῶν ὁργανώσεων ἀποτελοῦν τὰ ἔσοδα ἐκ πωλήσεως θρησκευτικῶν ἀντικειμένων, ἔσοδα ἀπὸ θρησκευτικῆς ἱεροτελεστίας καὶ ἐθελοντικῆς εἰσφορᾶς. Ὅσον ἀφορᾷ τὸς ἱερεῖς οὗτοι πληρώνουν φόρον ἐπὶ τῶν προσωπικῶν των εἰσοδημάτων.

Αἱ θρησκευτικαὶ ὁργανώσεις ἔχουν δικαίωμα νὰ ἐνοικιάζουσι, νὰ ἀγοράζουσι καὶ νὰ οἰκοδομοῦσι κτίρια διὰ θρησκευτικῶν σκοποῦς, νὰ ἀγοράζουσι μέσα συγκοινωνίας καὶ νὰ ὁργανώσουσι ἐργαστήρια (διὰ τὴν παραγωγὴν σκευῶν, κηρίων κ.λ.π.).

Διὰ τὰς σχέσεις μεταξὺ Κράτους καὶ θρησκευτικῶν ὁργανώσεων, ἔχουν συσταθῆ παρὰ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως δύο κυβερνητικὰ ὄργανα: τὸ Συμβούλιον ἐπὶ τῶν ὑποθέσεων τῆς Ρωσικῆς Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας καὶ τὸ Συμβούλιον ἐπὶ τῶν ὑποθέσεων τῶν θρησκευμάτων διὰ τὰς σχέσεις μετ' ὅλων τῶν λοιπῶν θρησκευτικῶν ὁργανώσεων ἐκτὸς τῆς Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας.

Τὰ συμβούλια αὐτὰ καταστράνουν σχέδια νομοθετικῶν πράξεων καὶ ἀποφάσεων, τὰ ὁποία ἔχουν σχέσιν πρὸς τὰς θρησκευτικὰς ὁργανώσεις, παρακολουθοῦν τὴν ὁρθὴν καὶ ἔγκαιρον ἐφαρμογὴν αὐτῶν εἰς τὴν πράξιν καὶ συμβάλλουν εἰς τὴν ἐπίλυσιν ἄλλων διαφόρου φύσεως ζητημάτων.

Τὰ ἀνά συμβούλια ἔχουν εἰς τὰς δημοκρατίας, τὰς περιοχὰς καὶ τὰς περιφερείας ἰδικούς των πληρεξουσίους ὡς συνδέσμους μετὰ τῶν τοπικῶν θρησκευτικῶν ὁργανώσεων.

Ὁ κλῆρος τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως διατηρεῖ εὐρείας σχέσεις. Κατὰ τὸ διάστημα τῶν τελευταίων ἐτῶν, ἐπεσεκλήθησαν

τὴν Σοβιετικὴν Ἐνωσιν ἐκπρόσωποι τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἐπανελημμένως ἐπρόσωποι τῶν Ἀγγλικανικῶν καὶ Διαμαρτυρομένων Ἐκκλησιῶν, ἐκπρόσωποι τῶν Βαπτιστῶν, τῶν Ἑβραίων, τῶν Ἀρμενίων, τῶν Μουσουλμάνων κλπ. Ὅλοι αὐτοὶ εἶχον τὴν πλήρη δυνατότητα προσωπικῶς καὶ ἀπ' εὐθείας νὰ παρακολουθήσουν τὴν ζωὴν τῶν θρησκευτικῶν κοινοτήτων. Ἀφ' ἑτέρου ἐκπρόσωποι τῶν θρησκευτικῶν ὀργανώσεων τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως ἐπανελημμένως ἐπεσκέφθησαν τὰς χώρας τοῦ ἐξωτερικοῦ.

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ

Εἰς τὴν Βουδαπέστην, πρωτεύουσαν τῆς Οὐγγαρίας ὑπάρχει μικρὰ Ὀρθόδοξος Ἑλληνικὴ Κοινότης, τῆς ὁποίας τὰ μέλη ἀφωμοιωθήσαν πλήρως πρὸς τοὺς Οὐγγρους, ὡς καὶ ὁ προϊστάμενος αὐτῶν ὀρθόδοξος ἱερεὺς. Αἱ ἐν τῷ ὀρθοδόξῳ ναῷ ὁμῶς τελούμεναι ἱεροτελεστία καὶ ἰδίᾳ ἡ θεία Λειτουργία τελοῦνται πάντοτε ἑλληνιστί.

ΚΟΠΤΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἀνηγγέθη ἐκ Καΐρου ὁ θάνατος τοῦ Ἑλληνομαθοῦς γηραιοῦ Πατριάρχου τῆς Κοπτικῆς Ἐκκλησίας Γιούσαμπ (Ἰωσήφ) τοῦ Β', ἀποβιώσαντος εἰς ἡλικίαν 83 ἐτῶν.

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ὁ ἀπελευθερωθεὶς καρδινάλιος Βαρσοβίας Βυτζένσκυ τῆς 29 τοῦ παρελθόντος μηνὸς Ὀκτωβρίου, ἐφθασεν εἰς Βαρσοβίαν, συνοδευόμενος ἀπὸ κληρικούς καὶ τὸν ὑφυπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης Κλίζκο, ὅπερ ἐμφαίνει ἀποκατάστασιν τῶν σχέσεων μεταξύ Ἐκκλησίας καὶ Κράτους. Ἡ ἀπελευθέρωσις καὶ ἡ θριαμβευτικὴ ἐπάνοδος τοῦ καρδινάλιου Μιντζέντυ εἰς τὴν Βουδαπέστην, ἦν καὶ ἀνηγγελάμεν εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον, τῆς «Ἐκκλησίας», διήρκεσεν δυστυχῶς ὀλίγον, διότι ἡ ἐπακολουθήσασα τραγικὴ συμφορὰ τῆς χώρας αὐτῆς, ἐδημιούργησεν εἰς αὐτὸν νέαν τραγικὴν περιπέτειαν, ὥστε νὰ ἀγνοεῖται σήμερον ἡ τύχη του.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

Περὶ τὰ τέλη τοῦ π. μηνὸς Ὀκτωβρίου συνήλθε ἡ Ἐπιτροπὴ «Οἰκουμενικῆ δράσει» διὰ τὴν διοργανώσιν τοῦ Συνεδρίου «Συνεργασία ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ», «Διακονία τοῦ λαϊκοῦ στοιχείου» καὶ «Ἡ νεολαία». Τὰ συνέδρια ταῦτα ἐπρόκειτο νὰ λάβουν χώραν κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1957 εἰς Καΐρον. Λόγω ὁμῶς τῆς εἰς Αἴγυπτον καταστάσεως ἡ Ἐπιτροπὴ ἀποκλίνει εἰς τὴν σκέψιν, ὅπως ταῦτα συνέλθουν εἰς Ἑλλάδα.

—Τὴν ἐβδομάδα 18-25 Ἰανουαρίου 1957 τὸ Π. Σ. Ε. ὥρισεν ὡς παγκόσμιον ἐβδομάδα προσευχῆς διὰ χριστιανικὴν ἐνότητα καὶ ἀλληλοβοήθειαν. Πρὸς τοῦτο τὸ Π. Σ. Ε. προετίμασε καὶ ἔστειλε πρὸς ἅπαντα τὰ μέλη—Ἐκκλησίας τὸ πρόγραμμα καὶ προσευχὰς τῆς εβδομάδος αὐτῆς.

—Τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν, ἐρμηνεύον τὸ χριστιανικὸν ἐνδιαφέρον καὶ χρέος τῶν Ἐκκλησιῶν—μελῶν αὐτοῦ, τόσον διὰ τοὺς δοκιμασθέντας καὶ δοκιμαζομένους λαοὺς τῆς Οὐγγαρίας καὶ Αἰγύπτου, ὅσον καὶ τὴν ἀπόλυτον χριστιανικὴν εὐθύνην, ὅπως ἀποκηρύξῃ τὸ κακὸν ἀνεξαρτητῆτος τοῦ γεγονότος ποῖοι τὸ διαπράττουν, ἐξέδωκε σχετικὰ ἀνακοινωθέντα καὶ διὰ τὴν μίαν περίπτωσιν καὶ διὰ τὴν ἄλλην.

—Κατὰ τὰς κρισιμωτέρας ἡμέρας τῆς ἐν Αἰγύπτῳ δημοιουργηθείσης καταστάσεως, τὸ Π. Σ. Ἐκκλησιῶν ἀπέστειλε τηλεγραφήματα πρὸς τὸ Ὀρθόδοξον Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας καὶ τὸ Κοπτικὸν Πατριαρχεῖον Καΐρου, δι' ὧν ἐξεφράζετο ἡ ἀπόλυτος τοῦ Π. Σ. Ε. συμπάθεια, ἠρωτῶντο δὲ τὰ ἐν λόγῳ Σεπτὰ Πατριαρχεῖα, ἐὰν καὶ ποῖαν ἐνέργειαν ὑπὲρ αὐτῶν θὰ ἤθελον, ἐν τῇ δοκιμασίᾳ των, ἐκ μέρους τοῦ Π. Συμβουλίου. Ἀμφότερα τὰ Πατριαρχεῖα ἀπήντησαν εὐχαριστοῦντα.

—Ἀπὸ τὰς κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος (28 Ἰουλίου—5 Αὐγ.) ληφθείσας ἀποφάσεις ὑπὸ τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἱερά Μητρόπολις Ἡλείας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46, 47, 48 τοῦ Α.Ν. 2200/1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως θεοτόκου Καρυῆς, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα πρὸς καταληψιν τῆς ἐν λόγῳ ἐφημεριακῆς θέσεως, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας «Ἐκκλησία», ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ δικαιολογητικά των, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων.

Ἐν Πύργῳ τῆς 6ῃ Νοεβρίου 1956

† Ὁ Ἡλεῖας Γερμανός.

Ἱερά Μητρόπολις Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1559 προκηρῦξεως αὐτῆς, συνωδᾷ τῷ ἀρθρῳ 26 τοῦ Α. Ν. 2200/1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», καλεῖ τοὺς βουλομένους ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἐκκλησία», ὑποβάλλωσιν αἰτήσεις ὑποψηφιότητος μετὰ τῶν νομίμων πιστοποιητικῶν, πρὸς συμμετοχὴν διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς χηρεύουσας θέσεως τακτικοῦ Ἐφημερίου ἐν τῇ ἐνορίᾳ Κάμπου Βοιῶν.

Ἐν Σπάρτῃ τῆς 12ῃ Νοεμβρίου 1956

† Ὁ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης Διονύσιος.

Ἱερά Μητρόπολις Φθιώτιδος

Ὁ Μητροπολίτης Φθιώτιδος προσκαλεῖ τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσιν τὴν κενὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ ἐνοριακοῦ Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου Νέου Μοναστηρίου τ.δ. Δομοκοῦ καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρῶν 47 τοῦ Α. Ν. 2200/1940 περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων, ὡς ἐτροποποιηθῆ ἐν τῷ ἀρθρῳ 2 Α. Ν. 807/1945 ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν εἰς τὴν Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φθιώτιδος τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρῶν 48 τοῦ Α. Ν. 2200/1940 προβλεπόμενα πιστοποιητικά μετὰ τῆς σχετικῆς αἰτήσεώς των.

Ἐν Λαμίᾳ τῆς 19 Νοεμβρίου 1956

† Ὁ Φθιώτιδος Ἀμβρόσιος.

Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν συγκληθείσης ἐν Galvateo τῆς Οὐγγαρίας σχετικῶς μετὰ τὸν πρασηλυτισμὸν σημειούμεν τὰ ἑξῆς:

1. Ὁ Προσηλυτισμὸς εἶναι ἡ διαστρέβλωσις τῆς μαρτυρίας τῆς πίστεως. Καθίσταται δὲ κυριολεκτικῶς καταδικάσιμος καὶ ἀπόβλητος, ὅταν χρησιμοποιοῖ ὡς μέσα τὴν ἀπάτην καὶ τὴν δωροδοκίαν, τὴν πείσιν, τὴν φιλίαν, τὸν ἐκφοβισμὸν καὶ τὴν βίαν—κεκαλυμμένως ἢ ἐμφανῶς—διὰ νὰ ἐπιτύχῃ μίαν φαινομενικὴν ἐπιστροφὴν ἢ ἀλλαγὴν πίστεως.

2. Ὄταν μίᾳ Ἐκκλησίᾳ ἐπιδιώκῃ ἐπιτυχίας διὰ τὸν ἑαυτὸν τῆς καὶ τοποθετῇ αὐτὰς πρὸ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ ὅταν διὰ τῶν, ὄχι ἀπολύτως ἐντίμων, παραποιῇ αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν καὶ κάμῃ συγκρίσεις μετὰ τοῦ «ἰδεώδους» τοῦ ἑαυτοῦ τῆς καὶ τῶν ὑποδεεστέρων πρὸς αὐτὴν Ἐκκλησιῶν ὅταν ἐπιζητῇ τὸ ἴδιον τῆς συμφέρον, καὶ πρὸς τοῦτο ἀδιστακτικῶς καταμαρτυρῇ—ψευδῶς μάλιστα—ἑτέρας Ἐκκλησίας ὅταν τέλος θέτῃ αὐτὴ τὸ ἀτομικὸν ἢ τὸ συνολικὸν συμφέρον τῆς πρὸ τῆς ἀξίας τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου, διὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἔπρεπε νὰ αἰσθανώμεθα σεβασμὸν καὶ ἀπόλυτον ἐνδιαφέρον, τότε ἡ Ἐκκλησία αὕτη ἀσκει ἡ προσηλυτισμὸν καὶ ὡς τοιαύτη εἶναι ἀξιόμιμπος καὶ κατακριτέα.

3. Ὁ Προσηλυτισμὸς δὲν ἐπιτρέπεται, ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ του νὰ δικαιολογήσῃ ἑαυτὸν, νὰ καταφεύγῃ εἰς τὴν κοινῶς παραδεδεγμένη ἀρχὴν τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας, καὶ νὰ ζητῇ ἀπὸ αὐτὴν προστασίαν.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν διὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦ 1945 καὶ ἐντεῦθεν χορηγεῖ ὑποτροφίας εἰς πτυχιούχους Ἑλληνας Θεολόγους διὰ τὸ ἐξωτερικόν (Εὐρώπην, Ἀμερικὴν, κ.λ.π.), μέχρι δὲ σήμερον ἔτυχον τοιούτων ὑποτροφιῶν ἕνα τῶν 40 Ἑλλήνων Θεολόγων.

Κατὰ τὸ τρέχον ἔτος καλοῦνται οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ τύχωσιν ὑποτροφίας τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν πτυχιούχοι τῆς Θεολογίας, ὅπως ὑποβάλωσι τὰς αἰτήσεις τῶν ἐγκαίρως καὶ λάβωσιν γνώσιν τῶν σχετικῶν ὁδηγῶν εἰς τὰ γραφεῖα τῆς ἡμετέρας ὑπηρεσίας (Σοφοκλέους 1) παρὰ τῷ Καθηγητῇ κ. Ἀμύλικα Ἀλιβιζάτω.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου τῆς Ἐπιτροπῆς)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Ἀνακοινούται ὅτι ἡ Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Θυατείρων ζητεῖ δύο κληρικούς διὰ τὰς θρησκευτικὰς ἀνάγκας τῶν ἐν Βελγίῳ Ἑλλήνων ἀνθρωποφύλων. Προτιμῶνται οἱ ἔχοντες πτυχίον Θεολογίας καὶ ἐν ἀνάγκῃ τῆς ἐπομένης κατηγορίας, δυνάμενοι πάντως νὰ διδάξωσιν εἰς τοὺς Ἑλληνοπαιδας τὰ θρησκευτικὰ μαθήματα καὶ τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Διὰ περισσότεράς πληροφορίας οἱ βουλόμενοι ἀποταθήτωσαν εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ἱερομονάχου Βασιλείου Κριβοσείν, «Ζηλωτῆς μανικώτατος», ὁ Ἅγιος Συμεὼν ὁ Νέος Θεολόγος ὡς ἡγουμένος καὶ πνευματικὸς ἀναμορφωτῆς. Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ «Γρηγορίου Παλαμά» 1955-1956. Θεσφ. 1956, σελ. 33.

Πέτρου Αἰμιλιανίου, Ἀπαντῶ στίς ἀπορίες σου. Ἐκδοσὶς Β' βελτιωμένη. Πάτρα. Σελ. 26.

Εὐαγγέλιον Μήτιση, Χριστὸς καὶ Ἐκκλησία, Πάτρα - Ἀθῆναι 1956. Σελ. 174.

Τοῦ αὐτοῦ, Τὸ Πάθος καὶ ἡ Ἀνάστασις (ἀνάτυπον) Πάτρα - Ἀθῆναι. Σελ. 32.

Παναγ. Σ. Ἀντωνέλλη, Ἡ βυζαντινὴ ἐκκλησιαστικὴ μουσική. (Ἱστορικὴ ἀνασκόπησις καὶ ἐξέλιξις αὐτῆς κατὰ τοὺς καθ' ἡμᾶς χρόνους), Ἀθῆναι 1956, σελ. 227.

Ἀπόστολος Βαρνάβας, Ἐκκλησιαστικὸν περιοδικόν, ὄργανον τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου. Σεπτέμβριος - Οκτώβριος 1956. Τεύχ. 9-10.

Ἀρχιμ. Ἱερωνύμου Ι. Κοτσώνη, Ἡ θέσις τῶν λαϊκῶν ἐντὸς τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ὄργανισμοῦ (κατὰ τὸ κανονικὸν δίκαιον τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας). Ἐν Ἀθῆναις 1956. Σελ. 79.

Κ. Κίτσου, Καθ. τῶν Παιδαγωγικῶν τῆς Ζωσιμαίας Παιδ. Ἀκαδ. Ἰωαννίνων, Ἐπιστημονικὸν προσανατολισμὸς τῆς συγχρόνου παιδαγωγικῆς. Ἀθῆναι 1955. Σελ. 143.

Δημητρίου Τσάκωνα, Κοινωνία καὶ Ὀρθοδοξία. Ἀνάλεκτα. Ἀθῆναι 1956. Σελ. 208.

«Τὸ Χαρούμενο Σπίτι», τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἐκυκλοφόρησε τὸ τεῦχος Ὀκτωβρίου πλούσιον εἰς ὕλην κατάλληλον διὰ πᾶσαν χριστιανικὴν οἰκογένειαν.

«Τὰ Χαρούμενα Παιδιά», τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Καταίστητον εἰς ἐμφάνισιν ἐκυκλοφόρησε τὸ τεῦχος Νοεμβρίου καὶ πλούσιον εἰς ὕλην κατάλληλον διὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν.

Νεκταρίου Κεφαλᾶ, Μητροπολίτου Πενταπόλεως (†), Ἱστορικὴ μελέτη περὶ τῶν διατεταγμένων νηστειῶν. Ἐπιμελεία Ἀρχιμ. Τίτου Ματθαίου. (Ἀνάτυπον ἐκ τῆς «Θεολογίας», τόμ. ΚΖ' τεύχος Γ' 1956). Ἀθῆναι 1956. Σελ. 22.

Βασιλείου Ἀτέση, Μητροπολίτου πρ. Λήμνου, Ὁ Ἄνδρου Σωφρόνιος. (Ἀνάτυπον ἐκ τῆς «Θεολογίας», Τόμ. ΚΖ' 1956) Ἀθῆναι 1956. Σελ. 47.

Ἐκκλησία,

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΔΩΡΟΘΕΟΣ

† Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

† Ὁ Ἀλεξανδρουπόλεως ΙΩΑΚΕΙΜ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

Ἡ «Ἐκκλησία» ἐκδίδει ἐπίσης τὸν «Ἐφημέριον» διανεμόμενον δωρεὰν εἰς ἅπαντας ἀνεξαιρέτως τοὺς κληρικούς, ὡς καὶ τὸ ἐπιστημονικὸν περιοδικὸν «Θεολογία», τὴν ὅποιαν λαμβάνουν ἐπίσης δωρεὰν ἅπαντες οἱ Ἱεράρχαι καὶ οἱ Θεολόγοι Κληρικοί.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ»

Θ. Σπεράντος, Ν' ἀρθῆ ἀμέσως τὸ ἄτοπον.

Ἰω. Καμίρη, Τὸ ἱερὸν αἷμα τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν. Β'.

Σεβ. πρ. Νευροκοπίου Γεωργίου, Τὸ ζήτημα τῆς ἐνώσεως Κοπτῶν καὶ Ὀρθοδόξων.

Φ. Κόντογλου, Οἱ ἀγιογραφικοὶ χαρακτῆρες Ἀγίων ἐορταζομένων κατὰ τὸν μῆνα Δεκέμβριον. Α'.

Θ. Μοσχονᾶ, Παναγία ἡ Κρυπτοφερρήτισσα.

Παρατηρήσεων Στέλλη: Ἡ διακομματικὴ ἐπιτροπὴ παιδείας.—Τὸ σχολικὸν ἐορτολόγιον.—Θρησκεία καὶ ἐπιστήμη.—Ἡ πίστις σώζει.

Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.

Προκηρύξεις ἐκλογῆς ἱερέων.

Ἀνακοινωθέντα.

Βιβλιογραφία.

Οἱ ἱερεῖς, ἀπευθύνεσθε πάντοτε ἀνευδοιάτως πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς «Ἐκκλησίας», διὰ πᾶν ζήτημα ποῦ σᾶς ἀπασχολεῖ. Ἀπάντησιν θὰ λαμβάνετε ἀμέσως διὰ τοῦ «Ἐφημερίου».

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Ἡ ἀλληλογραφία τῆς «Ἐκκλησίας» δημοσιεύεται πάντοτε εἰς τὸν «Ἐφημέριον».

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Εἰδοποιοῦνται οἱ ἀναγνώσται τῶν περιοδικῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Ἐκκλησίας», «Ἐφημερίου» καὶ «Θεολογίας», ὅπως συνδρομᾶς ἢ ἄλλα ἐμβάσματα τῶν ἀποστέλλουν δι' ἐπιταγῆς μόνον ἐπ' ὀνόματι τῆς Διαχειρίσεως τῆς «Ἐκκλησίας».

Υπεύθυνος Τυπογραφίου: ΤΙΜΟΛΩΝ ΡΟΥΤΣΗΣ

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἐν Ἀθῆναις, Ἰασοῦ 1.